AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 6 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 11 d. vasario (February), 1926. KAINA 5 CENTAI Vol. XII.

AŠTUONIŲ METŲ LIETUVOS LAISVĖS PAMINĖJIMAS 16 D. VAS.

Klaipėdos seimelis dirba. Caro nužudymo vietą—muziejus. Vokiečiai su italais garsiai kalbasi. Vokietijos kabinetas dirba. Mussolini kalba vokiečiams. Suv. Valstijų Kongresas svarsto ateivių teises. Hungarijos premieras gal bus prašalintas. Vokiečiai nori apsidraust biznio nuostolius. Bimba kelia Lietuvių vardą.

AŠTUONIŲ METŲ LIETUVOS LIUOSYBĖS 16 DIENĄ VASARIO

Apvaikščios Worcesteriečiai

Worcesterio lietuviai vėl nutarė bepartyviškai visi švęst 16 dieną vasario, atminimui Lietuvos nepriklausomybės. Taigi dalyvaujant visoms draugijoms, kurios tik vertos lietuviško vardo, šiuomi kartu rengiamas didelis vakaras Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 16 dieną vasario, 7:30 po pietų. Puiku bus pamatyt vėl visus lietuvius į vieną svetainę susiėjusius praleidžiant tą garbingą paminėjimo laiką. Aštuoni metai kaip šešėlis prabėgo, niekas nesitikėjo, kad Lietuva stojusis ant savo silpnų kojų, be finansų, be kariuomenės, be prityrusių valdininkų; nežinoma pasaulyje valstybė, galės atsilaikyt ir išgyvuot tokius sunkius gyvenimo momentus su priešais iš lauko ir iš vidurio. Šiemet kiekvienas lietuvis su didesniu atsidėjimu ir džiaugsmu 16 vasario dieną galės švęst ir pasidžiaugt, kad musų Tėvynė netik nepražuvo, bet gyvuoja ir pasekmingai brenda iš vargų. Visur lietuviams verta tą vakarą švęst ir prisimint musų brolius mirusius už laisvę, taipgi tuos, kurie nešioja amžinas žaizdas, skirt jiems aukas. Taigi nepamiršti Lietuvos Pagražinimo Draugijos, kurios mieris yra, gražint ir puošt Lietuvą, pratint žmones sodint medelius ir apsaugot Letuvos istoriškas liekanas. Taipgi likusius našlaičius bepartyviškai sušelpt. Šveskime tą dieną, prisiminkime ir tiems reikalams aukų.

KUR CARO ŠEIMYNĄ NUŽUDĖ, DABAR MUZIEJUS

Ekaterinburg, bolševikų permainyta ant Sverdlovsk. Vasario 7, žinios praneša, kad namas, kuriame tapo nužudytas caras, carienė, mergaitės ir caro sunus, dabar paverstas į muziejų ir mokyklą. Svetimų žemių žmonių dabar čia neleidžiama, nes pirmiau, kurie ten atsilankė, surado dar aptaškytas grindis ir sienas caro šeimynos krauju ir parašė pasibiaurėtinas žinias į savo šalių laikraščius. Kolčakui užėjus, kruvinasis kambaris buvo plautas ir nuplautas, kraujas išdalintas popams ant atminties. Grindys kraujo prisigėrę tapo išimtos. Ant kiemo stovi Karoliaus Markso stovyla be galvos, sako, kad Kolčako kariuomenė jam galvą nuėmė.

VOKIEČIŲ KABINETAS DIRBA

Berlinas, vasario 8.—Žinios praneša, kad vokiečių kabinetas po sunkaus pasidarbavimo betgi nuveikė visus priešingus gaivalus ir galutinai surengė prašymą narystės į Tautų Lygą. Taigi Locarno taikos sutartis iš valios vykdosi ir nyksta derybos busiančios karės. Formališkas priėmimas vokiečių į Tautų Lygą atsibus kovo mėnėsyje.

SUV. VALSTIJŲ KONGRESAS KALBA APIE IMIGRACIJĄ

Washington, D. C. Vasario 9.—Senatorius James W. Wadsworth ir reprezentantas Perliman įnešė naują bilių į kongresą, kuris duotų teisę perskirtom šeimynom susivienyt, kad čia gyvenantieji tėvai galėtų parsigabent savo pačias ir vaikus be jokių kvotų, kurios nežmoniškai perskyrė daugumą šeimynų ir padarė gyvenymą nepakenčiamu. Taipgi, kad turėtų laisvę visi tie, kurie buvo Amerikos kariuomenėje, vėliau iškeliavo į Europą ir ten juos kvota užlaikė.

Šitai naujai teisei matomai pritaria Imigracijos komisionierius Henry W. Curran ir Prezidentas Coolidge, bet musų draugijoms, ypatingai piliečių kliubams vertėtų parašyt prašymus savo kongresmanam, kad tą teisę priimtų.

VOKIEČIAI IR ITALAI GARSIAI KALBA

Berlin, vasario 7.—Mussolinio kalba taikyta į Vokietiją, ir parodanti tikrai karišką nusistatymą, sukėlė visą Europos diplomatiją, ir pastatė kaip-kuriuos ant atsargos. Vokietija, begalo iniršus del Mussolinio užmetimų, vienok stengsis atsakyt formaliai, mandagiai, ir sako, kad tas nekliudys jos prisilaikymo Locarno sutarties ir įstojimo į Tautų Sąjungą. Mussolinio užsipuolimai aiškinami dalinai tuomi, kad su Vokietija nesusitaiko del pietinio Tyrolio, ir tuomi, kad, Vokietijai įstojus į Lygą, ji ras daugiau užtarėjų, negu fašizmas. Iš pradžių Mussolinio tyroniškumas nešė kiek naudos savo tautai, pastatė ją ant tvirto pamato. Bet dabar jo napoleoniški ir per karštai tautiški sapnai—svajonės grąsina panaikint ne vien Italijos, bet ir visos Europos sunkiai išlaikomą lygsvarą.

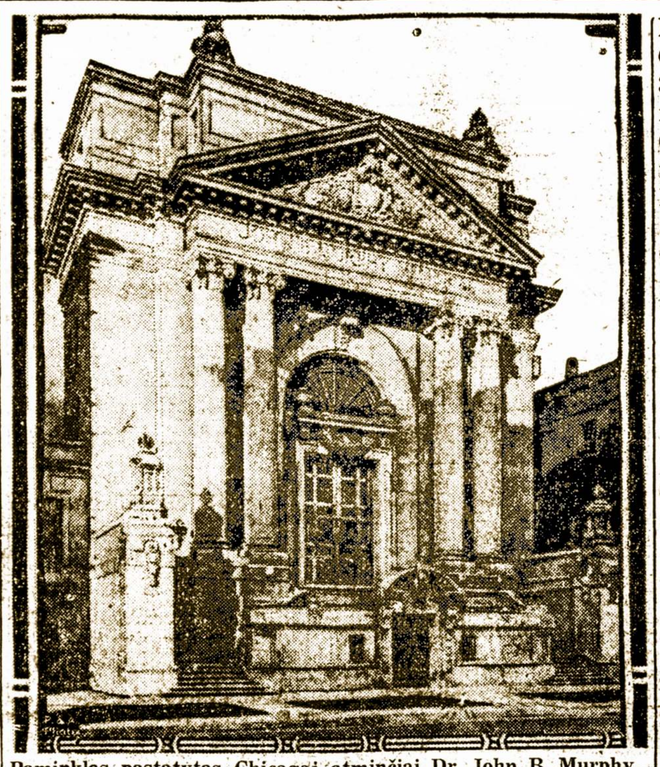

Paminklas pastatytas Chicagoj atminčiai Dr. John B. Murphy, garsaus gydytojo. Yra vienas iš gražiausių paminklinių namų pasauly. Kainavo $550,000. Vienos duris kainavo $20,000; jos nulietos iš žalvario.

BIMBA KELIA LIETUVIŲ VARDĄ

Suareštavus Bimbą Worcesteryje, bolševikai pasiulė visokių sumų pinigus jo teismui varyt, apie ką visuose ir didžiuose šios šalies laikraščiuose nuskambėjo. Pakelia lietuvių vardą, tik gaila, kad kelia iš blogos, skandališkos pusės, panašios į Keleivio Biblijos moksleivį Mockų, kuris Meksikoje pasikavojo. Dabar svarstant imigracijos teisę, kaip tik pataikė pasidarbuot del proletaro. Lietuvių kolionijoms verta gintis nuo Binbalų.

MUSSOLINI KALBA

Roma, vasario 7.—Premiero Mussolinio kalba vakar Atstovų posėdy lyginas karo pareiškimui Vokietijai. Jo kalba skaitoma viena geriausių, smarkiausių, ir turinčia daugiausia reikšmės visoj jo karjeroj. Kalbą iššaukė Dr. Held atsišaukimas į visus vokiečius teikt pagelbą savo tautiečiams piet-Tyrol, kuri, St. Germain sutartim, esti po Italijos globa. Mussolini sakė—"Fašistinė Italija gali pernešt savo vėliavą toliau nustatyto Brenner rubežiaus, bet niekuomet atgal." Kalbėdamas apie boikotą, kurį vokiečiai mano paskelbt Italijai, jis pareiškė, kad priims, bet mažai atbošiąs į tai, nes "kartais už vieną akį reikia atmokėt dviem akim, už vieną dantį, visais burnoje dantimi." Nuo paskutiniojo karo, joks diplomatas, valdininkas nedrįso išsireikšt panašiai link kitos tautos, esant normaliem ryšiams tarp jų. Girdėtis, taipgi, kad Italijos amasadorius Vokietijai, Count di Bosdari bus atšauktas, pareiškimui nepasitikėjimo Vokietijai.

VOKIETIJA PATEIKS APLIKACIJĄ

Berlin, vasario 5.—Po galutinam pasitarimui su tautininkų vadais, Dr. Stresemann pateiks aplikaciją į Tautų Sajungą, tapt jos nare, idant, perėjus visus formalumus, ji galėtų dalyvaut Sąjungos posėdy kovo 8. Pasitarimas su tautininkais yra tik formalumo išpildymas numalšint tos partijos karštuolius, kurie priešinas Vokietijos įstojimui į Sąjungą.

RUSIJA TURĖS DAUGIAU ĮEIGŲ

Berlin, vasario 4.—Rusijos budžetu, 1926 metams, numatoma, kad tiesioginės taksos įneš 569,000,000 rublius, netiesioginės 976,000,000, ir transportacija 1,300,000,000. Šiomis skaitlinėmis, Rusija šįmet turės 600,000,000 rublių daugiau įeigų, negu pereitais metais. Išlaidose, 624,000,000 priskaitoma apsaugai ir 1,250,000 transportacijai.

VENGRIJOS PREMIERAS GAL BUS PRAŠALINTAS

Budapest, vas. 7.—Užsipuolimas ant premiero Bethlen, kuris matuojas netikrų pinigų dirbimo skandalu, gali prieit krizį šią savaitę. Užsipuolime įpainiota Francija ir Anglija ir busiančios Vengrijos valdžios klausimas. Anglija remia Prem. Bethlen, Francija Regentą Horthy. Atviro nesutikimo tarp Bethlen ir Horthy nepasirodė, bet artimieji sako, kad Bethlen gali but prašalintas šią savaitę, arba kabinete įvyks permaina, išmetant Vidaus Reikalų ir Apšvietos ministerius, nes jie per artimai susirišę su fašistais.

STRAIKIERIO ŽMONA MIRĖ BADU

Ashland. Pa., vasar. ". — Mary Harrington, straikierio žmona, mirė badu iš priežasties anglių straiko. Jos vyras išvažiavęs kitur ieškot darbo. Ką turėjo tuomi maitino vaikus, pati save skriausdama. Atvežta į ligoninę, mirė už kelių dienų.

UŽPUOLIMAS ANT SEKTOS NARIŲ

Paris, vasar. 5.—Bordeaux miestelis yra sukilęs del slaptos sektos, kurios nariai nesenai nuplakė kunigą prie Bombon. Bordeaux gyventojai, susirinkę prie "Motinos Marijos" Mesmin koplytėlės, grasino jai ir jos pasekėjams. Policija neįstengė juos numalšint. "Motina Marija" atjausdama savo pavojų, prasišalinus kelios dienos prieš.

APRUBEŽIAVIMAS GIMDYMO NEPRIIMTA

Londonas, vasario 9.—Bila įnešta į parlamentą, kad paskirt tam tikrą sumą pinigų del pamokų vargingosios klesos žmonėms, kaip apsisaugot nuo didelių šeimynų ir tuom pagerint savo gyvenimo buvį, tapo atmesta 175 balsais prieš 81 balsą žemajame bute.

ITALIJOS ATSTOVYBĖ VOKIETIJON ATŠAUKTA

Berlinas, vasario 9.—Italijos ambasadorius Di Bosdari apleido Berliną. Tokis apleidimas šalies atrodo kaip ir pradžia nesutikimų tarpe viešpatysčių. Bet esant Tautų Lygai ir Pasauliniam Teismui, karė negali taip greit iškilt. Sakoma, Mussolinio kalba prieš vokiečius sukėlė ta neramumą.

ANGLIAKASIAI NERYMAUJA

Scranton, Pa., vasario 9.—Penki šimtai angliakasių sudarė demonstraciją ir nuėjo pas du brekeriu, kur spaudimu gaminami angliai, kad juos uždaryt. Priėjus arti vašerių, patiko juos ginkluota policija ir išskirstė. Niekas nebuvo sužeista, tik trįs kaip demonstracijos vadai buvo areštuoti, bet vėliau paleisti. Demonstratoriai sakė praneš unijai.

RENKA PINIGUS DARBININKAMS

Worcesterio žydai turi surinkt 3000 dolerių savo kvotą del Palestinos žydų darbininkų. Tokia kvota išeina tik Worcesterio žydams; visose valstijose jie turi surinkt 250,000 dolerių. Jų šventoje žemėje visi reikalai remiasi Amerikos pinigais.

MUZIKALIS GYDYTOJAS

Stockholm, vasario 8. — Dr. Samuel Hybbinette, garsus Švedijos gydytojas, priėmė daug pasveikinimų savo 50 metų sukaktuvėms. Dr. Hybbinette turi nepaprastai gražų tenoro balsą, laimėjęs kelias dovanas už dainavimą. Jis dainuoja lankydamas ligonius ligoninėj, ir net darydamas operacijas. Jis sako, kad jo dainos numalšina ligonių baimę, ir kad pagelbsti jiems greičiau pasveikt. Tą užtvirtina jo didelis pasisekimas.

NAUJAS MIESTAS ATRASTA

Cozumel, Mexico, vasario 8.—Iš čia praneša, apie atradimą naujo žeme užnešto miesto Maya, su šešiomis šventinyčiomis. Vieta buvusio miesto randasi dvylika mylių nuo Boca de Pailla, daug įvairių senovės dalykų surasta šitame žeme pakavotame mieste. Tyrinėjimus daro Mason-Spinden ekspedicija.

LAKUNAM KELIONĖ PASISEKĖ

Montevideo, Uraguay, vasario 9.—Čia pribuvo keturi lakunai iš Ispanijos, kom. Franco, kap. Ruiz de Alda, Eus. Duran ir Pablia Rada. Juos čia labai gražiai pasitiko eskadronas aeroplanų ir valdžios atstovai. Jie turi dar porą šimtų mylių keliaut į Buenos Aires, Argentiną ir jų užsibrėžta kelionė iš Ispanijos į Argentiną bus užbaigta.

SIAMO MINISTERIS NUMIRĖ

Saranac Lake, N. Y., vas. 8.—Phya Buri Navarasth, Siamo ministeris Suvienytoms Valstijoms, numirė. Jo žmona ir vaikas buvo su juom iki mirties, kiti trįs vaikai Siame. Jis buvo 39 metų. Sirgo džiova. Jo lavonas bus sudegintas ir pelenai bus persiųsti į Siam.

FORDAS ATIDARYS NAUJAS ORO LINIJAS

New Haven, Conn, vasar. 7.—Colonial Air Trasport. Inc., Naujos Anglijos oro linija, kuri veža paštą tarp New York ir Springfield, veiks bendrai su Henry Ford sudaryme susisiekimų oru tarp Detroit, New Haven, Buffalo, Boston, ir kitų didelių miestų rytuose.

Įvairios Žinios

Ieško Rusijos koncesijų

Maskva, Rus. Didžiausios Japonijos miško firmos pasiuntė Maskvon savo atstovus susitart apie gavimą koncesijos 200,000 akrų miško Vladivostoko apielinkėj. Koncesija turėtu but 45 metams.

Banditai užpuolė busą

Lachowice, Lenk. Užsimaskavę ir apsiginklavę šautuvais užpuolė autobusą arti Rusijos rubežiaus. Pasažieriam pasisekė apsigint. Tarpe šuvių žuvo vienas banditas ir vienas pasažieras.

Visi gavo medalius

London, Ang. Už išgelbėjimą gyvybės jurininkų laivo Antinoe Anglijos Board of Trade apdovanojo aukso medaliais visus jurininkus Amerikos laivo President Roosevelt, kurie su pavojum savo gyvybei gelbėjo kitus.

Žinios iš Lietuvos

Galų gale visgi sulietuvėjo

Kaunas, 24 sausio, 1926 m. Dėka lietuvių ištautėjimui ir jų palinkimui pataikaut kitiems, Lietuvos valstybinėse įstaigose ir visokiose dirbtuvėse, o ypatingai geležinkelių įstaigose, tarnautojai ir darbininkai savo tarpe daugiausia kalbėdavo, ne lietuviškai, bet lenkiškai arba rusiškai. Delei tokios nenormalės ir keistos valstybinėse įstaigose padėties, mylintieji savo gimtąją kalbą ir valstybiniai nusistačiusieji musų tautiečiai piktinosi ir reiškė savo nepasitenkinimą, kuris nekartą yra patekęs ir į spaudą.

Matydami tai įstaigų administratoriai, noroms-nenoroms buvo priversti prašalinimui to negeistino apsireiškimo, imties kokių nors priemonių. Dabartinis Lietuvos geležinkelių direktorius, inž. p. Sabaliauskas pakartotinai yra išdavęs savo įsakymą, kad visi geležinkelių tarnautojai, eidami savo tarnybos pareigas tevartotų vien valstybinę lietuvių kalbą. Į tokius p. geležinkelių Direktoriaus įsakymus iš syk daugelis tarnautojų nekreipė domos, ir eidami tarnybos pareigas, savo senu įpratimu kalbėjosi lenkiškai ir rusiškai. Gi ypatingai dideliais valstybinės kalbos negerbėjais pasirodė daugelis Kauno plačiųjų geležinkelių garvežių depo mašinistų, jų padėjėjai ir kitokie to depo tarnautojai, kurie nepaisydami geležinkelių direktoriaus įsakymų, eidami savo pareigas labai dažnai vartojo svetimas kalbas.

Esant tokiems dalykams, Kauno ruožo traukos viršininkas savo tarnybos visiems tarnautojams nesenai raštu išdavė perspėjimą, einant tarnybos pareigas nevartot lenkų bei rusų kalbos. Minėtame įsakyme, tarp kitoko pabrėžiama, kad mėgstantieji vartot rusų, lenkų kalbas bus registruojami ir po to, šalinami iš tarnystės.

Po tokio viršininko įsakymo, dabar kiek tenka pastebėt, Kauno depo mašinistai ir kiti etatiniai tarnautojai lenkiškai ir rusiškai tarnyboje jau beveik nebekalba ir savo tarpe kalbasi lietuviškai, net ir tokie, kurie visai nemokėjo lietuvių kalbos arba nors ir mokėdami per savo fanatinį užsispyrimą jos vengė. Dabar kiek daugiau dar tebevartojama rusų—lenkų kalbos, dirbtuvių ir depo padienių darbininkų tarpe. Taigi kaip matome, kad ištautėjusieji Lietuvos valstybinių įstaigų tarnautojai, nors 8-tais nepriklausomo valstybės gyvavimo metais, galų-gale visgi sulietuvėjo. **Lietuvos sunus.**

P.S. depais Lietuvoje vadina dirbtuves, kuriose taisoma garvežiai, o taippat prie depų tarnyboje randasi mašinistai, jų pagelbininkai, pečkuriai, vagonų tepėjai ir k. **L. S.**

Nusišovė policininkas

Kaunas. Trečiadienį, 20 sausio, apie 10 val. vakaro, pil. Varčiko smuklėje, prie Klaipėdos gatvės 1 No., paleista į galvą kulka, nusišovė jaunas policininkas Lukoševičius.

Nusižudymo priežastis kaip paaiškėjo iš padarytojo tardymo, esanti nevykusi meilė. Lukoševičius karštai mylėjęs tulą panelę, o pastaroji paskutiniuoju metu pradėjusi reikšt jam savo neprielankumą, ir del tos tai priežasties, demoralizuotas jaunuolis ryžosi nusižudyt. Liudni apsireiškimai.

Kaunietis.

Siaurųjų geležinkelių visgi nelikviduoja

Kaunas, 17 sausio, 1926. Delei tos priežasties, kad išlaikymas geležinkelių, o ypatingai, siaurųjų, valstybei duoda nuostolių ir delto išvengimui tariamųjų nuostolių, Ministerių Kabinetas buvo nusprendęs likviduot arba perduot į privačias rankas, šiuos siaurųjų geležinkelių ruožus: Skapiškis—Suvainiškis, Joniškis—Žeimeliai, Kazlų — Ruda—Pavilkija ir Kaune Aukštosios Panemunės—Aleksoto ruožą.

Šis projektas, likviduot aukščiau paminėtuosius siauruosius geležinkelius, dėka plačiosios visuomenės pageidavimui, gyveniman betgi neįvykdytas. Pasklidus žiniai, kad nuo naujų metų projektuojama panaikint tariamuosius geležinkelius, iš visuomenės pusės ir valstybinių įstaigų gauta daug atsiliepimų ir rimtų įrodymų, kad likviduot tuos geležinkelius negalima, nes juos panaikinus, netiktai kad padarytų krašto piliečiams daug kėblumų, pabloginant geležinkeliais susisiekimą, bet dargi juos uždarius, turėtų nuostolių ir platieji geležinkeliai.

Taigi delei tos tai aplinkybės, visi keturi numatytieji likviduot siaurųjų geležinkelių ruožai, palikti kaip buvę. **Geležinkelietis.**

Komunistų proklamacijos

Kaunas. Lietuvos komunistai, neturėdami galimybės viešai veikt savo naudai ir kurstyt piliečius prie kėlimo visokių riaušių, tat pasiekimui savo tikslo, jie gana dažnai išmėto spausdintus lapelius, kuriuose paprastai buna prirašyta visokių nesąmonių, aštrių smerkimų esamosios valdžios, koliojimų visų ne bolševikiškų partijų ir t.t.

Tokių visokios rušies lapelių lietuviškieji bolševikėliai daugiausia paskleidžia valstybės centre — Kaune. Neminint seniau mėtytų gruodžio mėnesyje Kauno miesto priemiesčių gatvėse buvo išmėtytos komunistų proklamacijos, kuriose buvo kurstomi bedarbiai ruošt demonstracijas, eit prie valdžios įstaigų ir tenai reikalaut darbo ir duonos. Šeštadienį 16 d. sausio, iš nakties Kauno gatvėse, o ypač Šančiuose vėl buvo primėtyta daug bolševikiškų lapelių po antrašte: "Jaunieji draugai ir draugės!"

Šie lapeliai išleisti paminėjimui garsiųjų bolševikų vadų trijų mirčių, butent: Lenino, Karoliaus Libknechto ir Rožės Luksemburg, kurių visų trijų mirtys supuola tarp 15–21 sausio mėnesio. Todelei tų trijų garsių mirčių pagerbimui, lapeliuose raginama Lietuvos darbininkai pašvęst ištisą savaitę nuo 15 iki 21 sausio.

Pasekmingesniam sužadinimui kurstomųjų darbininkų upo, lapeliuose be kitko kalbama, kaip 15 sausio po karės Berline buvę nužudyti garbingi jų vadai K. Libknechtas ir R. Luksemburg, ir kad tuo nužudymu esą krauju suteptos socialpardavikų, t.y. socialdemokratų rankos. Atsišaukimas baigiamas žodžiais: "Šalin socialpardavikai iš darbininkų ir valstiečių eilių!" "Šalin jaunuomenės išnaudojimas!" "Tegyvuoja leninizmas!"

Lietuvos bolševikai, savo mėtomuose lapeliuose ir šiaip prie kiekvienos progos, nuduoda savę laisvės šalininkais ir didžiausiais darbininkų geradariais. Bet dėja jie visai užmiršta, kad jų kolėgos valdydami Rusija, darbininkams nėra davę nieko gero, nes kaip žinia, kad ten teisėtumas stačiai pamintas po kojų, kuodidžiausia komisarų ir kitokių valdovų sauvalė, nė komunistai neturi jokių pilietinių laisvių. **Lietuvos sunus.**

Lietuvai gręsia didelių potvinių pavojus

Kaunas, 17 sausio, 1926 m. Po lietingos vasaros ir nepaprastai šlapaus rudens, delko žemė neregėtai permirkusi dregnumu, o mažiausi upėliai ir slėniai užšalo kupini vandens, ir tokia aplinkybe Lietuvai sudaro didelių potvinių pavojų. Gamtos veikimais ir praėjusios vasaros šlapimečio pagamintosios blogybės, šios žiemos metu, jau yra davę skaudžių pasekmių. Štai per Naujųjų Metų staigą polaidį, įvyksta Lietuvoj dideli potviniai, kurie suardė daug didesnių ir mažesnių geležinkeliuose ir plentuose tiltų, ir tuomi padarė valstybei didelių nuostolių.

Buvusieji per naujus metus potviniai, o po tokių potvinių dar nenuslugus upėse ir balose vandeniui, neišnešus ličių ir nuo 9 sausio staiga ėmus stipriai šalt, išsiliejusios upės net iš krantų užšalo. Nemunas irgi sustojo beveik tokiam stovyje, koks buna didžiųjų potvinių metu, ir po to jau kelintą dieną spaudžiant stipram šalčiui, pasidarė storas ledas ir vanduo Nemune netik kad ne puola, bet priešingai, dargi kelia aukštin ledą. Taigi esant tokiems dalykams, jei dar prisnigs daug sniego, ir tą sniegą paleistų, tai tuomet Lietuvą gali ištikt tokie baisųs potviniai, kokių nebeatmena nė seniausi žmonės.

Lietuvos sunus.

Įvairios Žinios

Perlėkė Atlantiką

Rio de Janeiro, Braz. Ispanų orlaivis po vadovyste Ramono Franco, pasekmingai užbaigė savo sunkią ir pavojingą kelionę per Atlantiko didžjures. Ispanų orlaiviai iš Rio de Janeiro išlėkė jį pasitikt. Atvykusius ispanų tautos komitetas iškilmingai priėmė ir padovanojo R. Franco aukso torielę.

Mėtė rožes

Bahia, Braz. Gyvos gėlės rožių buvo mėtomos ant miesto gyventojų, kuomet Ramono Franco orlaivis lėkė pro miestą.

Suteiks garbės vardą

Madrid, Isp. Miestas Ferrol, gimtinė Ramono Franco nutarė suteikt jam garbės titulą, kokis buvo duotas karaliaus Fernando ir karalienės Izabelės Kolumbui. Anglijos ir Belgijos karaliai pasiuntė karaliui Alfonsui pasveikinimą pasekmingo perlėkimo Atlantiko.

Krutamieji paveikslai vaikams

Konstantinopol, Turk. — Turkių Moterų Sąjunga iškovojo del savo vaikų specialių kinematografų perstatymų atatinkamu jų amžiui. Į paprastus kinematografus leidžiami tiktai pabaigę 16 metus savo amžiaus.

Orlaivio nelaimė

Prosenitz, Čekoslov. Kariškas orlaivis, kuomet ukanos padengė miestą, sudužo į bažnyčios bokštą, Orlaivio vadas tapo užmuštas, o pasažierius sužeistas. Sudraskytas orlaivis puolė ant artimo namo stogo, kuriam lužus, orlaivis atsidurė ant grindų.

Kardinolas paliko mažai turto

Brussels, Belg. Velionio kardinolo Mercier užrašas darytas 1908 metais parodo nedidelę privačią nuosavybę. Pinigai rasti jo namie paskirti laidotuvių išlaidom, atlikusi labdarybei. Nedidelės tėvyškės dalį kardinolas pavedė savo brolio vaikams patariant jiems gyvent savo darbo vaisiais.

Nepakeis teisių

Meksiko, M. Prezidentas Calles pareiškė, kad naujos žemės ir aliejaus teisės, nepaisant nepatenkinimo kaimynų liksis be permainos. Prezidentas Calles nurodė, kad tos teisės yra panašios Amerikos teisėms.

Žemės drebėjimas

Tokio, Jap. Iš šiaurinės Japonijos miesto Aomori gauta žinia apie žemės drebėjimą tęsiantis 1 minutą ir 15 sekundų. Aomori uosto miestas skaitliuojantis 15,000 gyventojų.

Mirė 138 metų kaimietis

Rostov, Rus. Nesenai miręs kaimietis Ivan Tretia buvo seniausiu Rusijos gyventoju. Jis buvo 138 metų amžiaus. Ivan buvo trįs kartus vedęs, paskutiniu kartu vedė sau žmoną, budamas 100 metų amžiaus. Paliko 24 vaikus, iš kurių vyriausia duktė turi dabar 101 metą. Ivan visuomet gyveno ant ukės, niekuomet nesirgo, užlaikė iki galui dantis ir plaukus ir pamena kiekvieną Rusijos karą bėgyje 118 metų.

Carų brangenybės apmokės traktorius

Maskva, Rus. Carų brangenybės dar tebestovi neparduotos. Suvažiavę Londono, Amsterdamo, Paryžiaus, New Yorko ir kitų miestų brangenybių firmų atstovai negali atsižiurėt į akis žavėjančias brangenybes, bet užpirkt jų del aukštos kainos negali. Sovietų valdžia priversta yra padalint turtą į dalis po $5,000,000 vertės kiekvieną ir parduot skyrium, nes pinigai reikalingi del nupirkimo Amerikos traktorių ir įvairių ukės mašinų.

Sumedžiojo 11 tigrų ir du nosaragiu

Delhi, India. Pranešama, kad Theodore Roosevelt su savo broliu Kermitu laike šešių dieną medžioklės apie Nepal sumedžiojo 11 tigrų ir du nosaragiu.

Revoliucija Portugalijoj

Lisbon, Port. Gauta iš Portugalijos žinia apie pasidarymą revoliucijos. Visi pranešimai apie revoliuciją turbut buvo valdžios stabdomi.

Mirė gen. Suchomlinof

Berlinas, Vok. Buvusis caro Nikalojaus II ministerių kabineto pirmininku gen. Vladimir Suchomlinof mirė Berlino ligoninėje. Velionis buvo ministerijos vadu nuo 1909 iki 1915 m.; mirė turėdams 78 metus amžiaus.

Potvinio aukos

Konstanza, Rum. Potvinis Dunojaus upės užpylė apylinkes Jalomitzą, Černovodą ir Ostrov, sunaikindamas daug turto ir gyvybės aukų.

Sudegė ant jurių

Manila. Pranešama, kad laivas Atkinson sudegė arti Siquijor salos. Du jurininku nuskendo, 6 sudegė, kiti išsigelbėjo, pagelbinėmis valtimis.

Naujas radio išradimas

Nice, Fr. Francuzų išradėjas Edward Belin pranašauja, kad už tulo laiko per radio galima bus matyt ypatas, kalbančias ar dainuojančias į mikrofoną, ne vien girdėt jų balsą.

Kardinolo skrybėlė bažnyčioje

Brussels, Belg. St. Rombaut katedroj, mieste Malines prie grabavietės bus pastatyta stovyla mirusio kardinolo Mercier. Šalia bus pakabinta atminčiai jo raudona skrybėlė.

Nauja oro linija

Maskva Rus. Tarpe Sovietų valdžios ir Aero-Lloyd oro transporto kompanijos Berline eina pasitarimas apie įsteigimą oro linijos tarpe Londono ir Tokio ir per Rusiją ir Sibyrą. Ta linija turėtų skyrių į Sibyro aukso kasyklas. Gabenimas aukso orlaiviais but greitesnis ir patogesnis negu gelžkeliu.

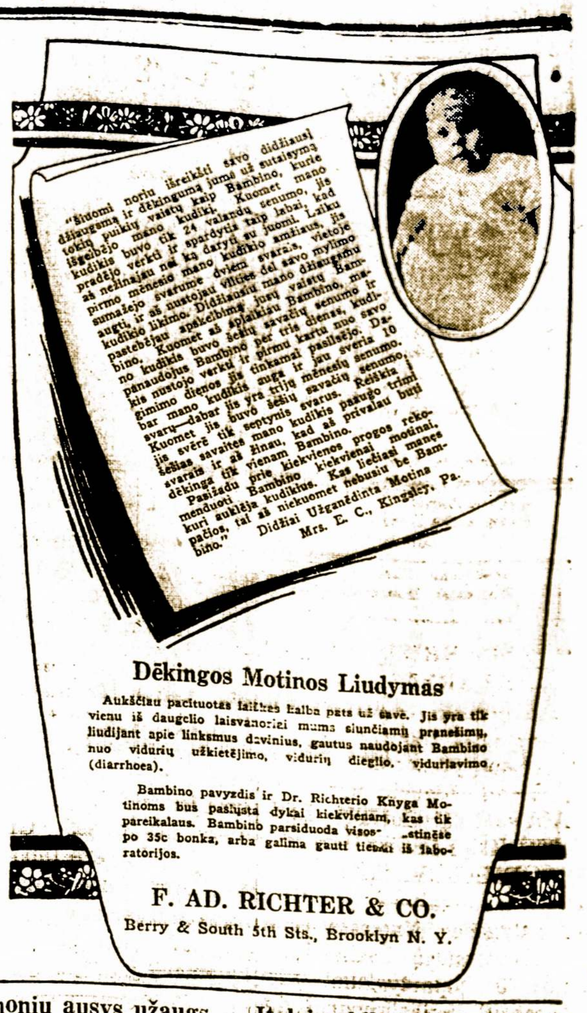

Dėkingos Motinos Liudymas

Aukščiau pacituotas laiškas kalba pats už save. Jis yra tik vienu iš daugelio laisvanorių mums siunčiamų pranešimų, liudijant apie linksmus dėvinius, gautus naudojant Bambino nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, viduriavimo (diarrhoea).

Bambino pavyzdis ir Dr. Richterio Knyga Motinoms bus pasiųsta dykai kiekvienam, kas tik pareikalaus. Bambino parsiduoda visose vaistinėse po 35c bonka, arba galima gauti tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

Berry & South 5th Sts., Brooklyn N. Y.

Žmonių ausys užaugs

Vienna, Austr. Dr. Fritz Pfuffer, ausų specialistas, pranašauja, kad nuo nuolatinio miestų trukšmo ir užimo žmonių ausys ateityje padidės, bus panašios šlapio ar šunų ausim. Tas labiausia gręsia moterims, kurios uždengia plaukais savo ausis. Ateityje jos visuomet turės taip nešiot plaukus, kad paslėpt savo dideles ausis.

Iškilmingos laidotuvės

Brusells, sausio 26.—Atsibuvo labai didelės laidotuvės kardinolo Mercier. Parlamentas sustojo darbavęsis ir žmonių susirinko apie 100,000. Kardinolas Mercier, gyvendamas laikėsi labai gero kelio savo gyvenime ir pagarsėjo karės laiku vokiečius besigindamas savo tvirtu žodžiu, kada jie buvo veik pavergę Belgijos liaudį. Visoki tikėjimai susivienijo jam paskutinę pagarbą atiduot.

Belgija šitą senelį negreitai užmirš, nes kada atmins baisųjį vokiečių užpuolimą, tai paminės ir kardinolą Mercier, kuris gynė savo žmonių teises ir gyvastis.

Francija nustoja but užtarėja katalikų, Turkijoje

Vasario 1 dieną iš Turkijos pareina žinios, kad Šv. Tėvas pranešė Francuzijai, kad ji jau nustoja but užtarėja katalikų, gyvenančių Turkijoje. Kartu pranešta apaštališkam pasiuntiniui Konstantinopolyje, kad rupintusi sudaryt tiesioginį budą, per kurį vatikanas tarsis su Turkais katalikų reikaluose.

Kaizerį aplankė sunus

Doorn, Holandija, vasario 1.—Kaizeris surengė didelį balių savo gimimo dienos, ant parengimo pabaigos pribuvo ir sunus Friedrich William. Tėvas sutikęs sunų po dvejų metų nesimatymo gana susijudino. Sunus galėjo pribut niekeno neužmatomas delto, kad vizos tapo panaikintos tarpe Vokietijos ir Holandijos.

Italai sukilo prieš vokiečius

Roma, Italijoje. Paskutinėmis dienomis atsibuvo didelė demonstracija prieš vokiečius, kurie pradėjo persekiot italus delei jų spaudimo buvusius Austrijos pavaldinius. Pirmos demonstracijos atsibuvo Neapoli ir mieste Bari. Ant galo Romoje. Universiteto studentai pradėjo demonstruot po gatves ir kada susirinko didelė minia žmonių, tai nuėjo prie vokiečių Ambasados, bet atradę drutai apsaugotą policijos, susirinko nors vokiškų laikraščių kruvą ir sudegino. Paskui nuėjo pas Mussolini ir šaukė jį išeit, padėt jiems protestuot, bet Mussolini neišėjo ir tik vakare per savo laikraštį pasakė studentams mokintis, o valdžia apsirupinsianti savo reikalais.

Sovietai darys daugiau degtinės

Maskva, Sovietuose. Kad užganėdint proletarų troškimą Sovietai nutarė daryt daugiau degtinės. Šiais metais, jie žada daryt 75 milijonus gorčių degtinės, 40 laipsnių stiprumo, 5 milijonus brandės ir kitų likerių. Padarymas to skystimo atsieis 250 milijonų dolerių, iš kurių valdžia gaus 175 milijonus. Bus linksma proletarui ir pelnas eis valdžiai.

Apleido Cologne sausio mėnesyje

Paryžius, Frn. Ambasadorių Taryba pranešė Vokietijos valdžiai, kad Francijos okupacijos kariuomenė apleido Cologne 31 sausio, 12 val. naktį

Buvusis kronprincas atsilankė pas tėvą

Doorn, Hol. Buvusio Vokietijos sosto įpėdinis atlankė savo tėvą ekskaizerį Wilhelmą. Po kelių metų nesimatymo tėvas su sunum širdingai pasisveikino.

Boikotuoja italų pramonę

Vienna, Austrija. Dideliam masiniam susirinkime 160 vokiškų draugijų nutarė boikotuot italų išdirbystę ir krautuves kaipo protestą prieš italų valdžios pasielgimą pietiniame Tiroliuje.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States $2.50
In Foreign Countries $3.00
Single copies ..... 5 cents.

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose $2.50
Kitose valstybėse $3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitesi nuo užsirašymo dienos. Prenumeratai turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

UKIŠKASIS KRIZIS IR KAS DARYT?

Skundžiamės, kad mums dabar sunku gyvent: kad litų stoka, kad uždarbių nėra, kad nėra kam parduot musų gaminių. Gilindamiesi į to sunkumo priežastis, jas norime matyt kartais vien tik vidaus sąlygose: vieni norime jų ieškot musų šalies mažume ir neturtingume, kiti — musų netikslingame valdžios ukininkavime, treti —bendrame musų šalies ukiškame, atsilikime ir kartai vieni kitiems metame sunkių kaltinimų ir priekaištų. Tuo tarpu šiandieninio ukiškojo sunkumo priežastys gludi ne tiek iš vidaus, kiek iš oro. Pasižiurėkime, kas aplink mus darosi. Vokietijoje stoka markių ir kredito, didelė bedarbė, prislėgta prekyba ir bendrai silpnas ukiškojo gyvenimo judėjimas. Rusijoje, Latvijoje—tas pats Lenkijoje ir Pranzucijoje zloto ir franko kritimas ir jų stoka, fabrikų užsidarymas, bankų bankrutavimas, bedarbė ir nepaliaujami darbininkų bruzdėjimai. Esant tokiai padėčiai, sunku reikalaut, kad vienoj Lietuvoj butų išimtis ir ukiška padėtis visai gera butų. Dabar šalių gyvenimas taip tampriai tarp savęs surištas, kad bloga ukiškoji padėtis iš vienos šalies, tarsi, sunkte sunkiasi į antrą, ir del to sunku laukt, kad stebuklu vienoj šaly butų gerai, tuo tarpu kai visose aplinkinėse bus blogai. Tokie ukiški sunkumai (kriziai) žinomi ne nuo šiandien. Prieš 50—60 metų jie veik taisyklingai kas 10 metų pasikartodavo visose šalyse, ypač po karų. Taip, Vokietija pergyveno smarkų ukiškąjį krizį 1871—72 metais, sumušus prancuzus, Anglija—1901—02 metais po karo su burais, Amerika —po karo su ispanais ir filipinais. Reikia manyt, kad panašios rušies yra ir šis, visos Europos gyvenamasai, krizis. Kaip jis netikėtai atėjo, taip veikiausiai netikėtai ir pereis. Dabar eina pasauly kažin kokis ukiškasis persiburimas, arba persigrupavimas, kuris veikiausiai atneš gal gana staigų ukiškąjį pagerėjimą. Pagerės visų aplinkui ukiškoji padėtis, pagerės ir Lietuvos.

Tačiau, kol tas įvyks, mes galime savu noru ir valia ukiškąjį krizį sau sunkinti arba lengvinti. Lig šiol pas mus ėjo, tarsi, to ukiškojo krizio sunkinimas, ir štai kokis. Tokių krizių metu pastebėta visų šalių susilaikymas nuo pinigų leidimo, ypač nuo jų aukso padengimo eikvojimo. Tuo tikslu tokių krizių metu paprastai mažinama įvežimas prekių iš užsienių. O pas mus kas buvo daroma? Pereitą rudenį musų pirkliai, tarsi, nujausdami, kad bus pakelti muitai, staiga puolė neapsakomai pirkt užsienio prekes, ypač lenkiškas, pasinaudodami zloto kurso kritimu ir gabent jas į Lietuvą. Už tas prekes reikėjo sumokėt auksu arba jam lygia užsienio valiuta (doleriais, svarais sterlingų) ,ir tokiu budu daug musų aukso atsargos išplaukė į užsienius, o parplaukt atgal labai mažai teparplaukė del to, kad musų prekių išvežimas dar nebuvo prasidėjęs del labai lietingo rudens ir del to, kaip jis tuomet apskritai, nežadėjo but didelis, kadangi kitos šalys del ukiškojo krizio pas save namie, kaip jau buvo minėta, susilaiko nuo pirkimo svetimų prekių. Kad musų šalies pirkliai užpirko staiga daug prekių ir išleido daug musų aukso į užsienį, dar tame gal nebutų didelės bėdos, kad tai butų butinai mums reikalingos prekės, bet bėda tame, kad daug jų tarpe yra mums visai nereikalingų prabangos dalykų: šilkų, užsienio vynų, šiltųjų kraštų vaisių ir panašių. Šitų dalykų pirkimas palaiko krizių metu tuos kraštus, kuriuose jie gaminami, bet alina tuos kraštus, į kuriuos jie vežami. Del to šitų dalykų užpirkimas į Lietuvą buvo pirmasai dabartinio musų ukiškojo krizio pasunkinimas. Kaip mes privalėtume tatai taisyt? Kad musų visuomenė butų gerai organizuota, ji galėtų daug padaryt. Pirmiausia visiems mums reikėtų susimokyt tų prabangos daiktų visai nepirkt. Jei pas mus krizis ir visiems sunku gyvent, tai kam mums tų šilkų, tų užsienio vynų, Kalifornijos ir Alžiro vaisių? Pasitenkinkime savo namų, arba bent savo fabrikėlių, čerkasais ir audimais, gerkime (jei kam jau taip gerklė dega!) savo vaisių vyną, valgykime savo gardžiuosius obuolius, tai musų sunkiai gaunamas auksas neplauks į užsienį, padidės vidaus prekių apyvarta, palengvės kiek ir reditas, bus pasitikėjimo savo litu. Taigi, pamėginkime tik nieko svetimo nepirkt ir pamatysime kaip tuoj pagerės pas mus padėtis ir kokį jausime pasitenkinimą.

Reikia, žinoma, ir visų kitų pagelbinių priemonių imtis. Rusai ėmė kalbėt atiduosią 120,000 ha žadėtojo taikos sutartimi miško—reikia tuoj daryt pastangas jį paimt. Su latviais reikėtų mėgint baigt kalbėtis del tarpusavio muitų palengvinimo. Reikėtų dairytis pas artimuosius kaimynus bent nedidelės paskolos. Reikėtų taip pat pagalvot apie svetimų kapitalų ir savų, pabėgusių į užsienius, primasinimą į Lietuvą. Tuo tikslu tektų susistiprinti svarbiu dalyku, kuriuo laikosi šių dienų ukis, butent—nuosavybe. Taigi, nusimint nėra ko. Su gera valia ir susimokymu (organizacija) galima sau palengvint ukiškasis krizis, o jei ir to nesugebėsime ,tai jis po metų ar net keleto mėnesių ir pats savaime pradės pereit. ("T.")

BIMBALAS WORCESTERYJE

Vasario 8, Worcesterio bolševikai surengė prakalbas Bimbai iš Brooklyn, N. Y. Ant prakalbų pribuvo ir policija pasiklausyt, bet pakol policija buvo, tai bolševiškiška kantarka dainavo ir koks tai kariuomenės slapukas kalbėjo apie unijas. Kaip tik policija išėjo, tuojaus Bimba pradėjo žydų ubagų prakeiksmą. Tiek keikė, tiek maišė kiek jo prigimimas velijo ant Lietuvos valdžios.

Užbaigus prakeiksmą, svetainėje sėdinti žmonės pradėjo klaust ką jis čia keikia? Pirmiausia Bakanauskas davė klausimą, Bimba manė, kad Paltanavičius klausia, pradėjo nežinia ką išmetinėt. Paskui rodosi Kriaučialis, Dėdynas, Stravinskas ir Krasinskas užsipuolė su klausimais. Vietiniai bolševikai ant galo Bimbai patarė prasišalint.

Tokiu budu Bimba žada iškovot darbininkų liuosybę, bet po tuo karžygiškumo ploščium daugiau nieko nėra kaip darbininkų proto nuodijimas ir stumimas jų į blogesnę padėtį. Vietiniai Worcesterio bolševikai yra gana stambus buržujai, krautuvininkai ir gerai pasiturinti, jiems rupi tukstantiniai automobiliai, o ne darbininkų reikalai. Kad jie nori palaikyt savo šaiką, tai tik delto, kad padaryt daugiau pinigų su užgintu skystimėliu ant vasarnamio. Dabar jokios tėmos jie neranda, kaip tik kalbėt apie Lietuvos valdžią. Bet laikas jau atėjo, kad žmonės tuos paukštukus pradeda suprast, jog neša musų tautai prapultį, todel jau pradeda ir gintis.

Amerikos Žinios

Sudegino pačią

Sioux City, Ia. Ponia Solomon, 46 metų, motina 9 vaikų, rado baisią mirtį krosnyj. Jos vyras George Solomon 73 metų, su kuriuo ji dažnai bardavosi, vaikams nebunant namie, turbut įstumė ją į didelę krosnį sklepe. Vaikams sugrįžus namon tėvas parodė motinos apdegintą lavoną, persisvėrusį per krosnes duris. Iš padėjimo lavono mano, kad tai neatsitikimas, bet žmogžudystė. Policija tyrinėja dalyką.

Pagerbė rusą

Providence, R. I. Brown Universitete laikys 24 vasario specialę konferenciją, kurioj nutarta bus suteikt garbės laipsnį Sergejui Kuzoveckui Bostono Simfonijos orkestros vadui ir Chapman Andrews iš New Yorko.

Ponzi renka parašus

Tampa, Fla. Didelej pietinės Floridos parodoj Charles Ponzi turės šetrą, kurioj prašys visų atsilankančių į parodą žmonių pasirašyt po prašymu į Massachusetts valstiją, dovanot jam kaltę.

Šokių kontestas

New York. Iš 16 kontestantų kas ilgiau šoks naują šokį "Charleston", trįs neatlaikė ir nuo pailsimo krito ant žemės. Visus nugabeno ligonbutin, kur turi but tulą laiką po priežiura gydytojų ir slaugių.

Šlapiai traukia vežimus

Providence, R. I. Knights Brothers cirkas važiuojantis New Bedford į Attleboro įklimpo į sniegą, iš kurio ištraukt, turėjo įkinkyt šlapius. Nors turinti didelį svarumą ir jėgą, šlapiai nepasirodė labai naudingi, nes vienas iš jų peršalo ir turėjo but gydomas.

Pavogė degtinę

Peoria, Ill. 15 maskuotų banditų užpuolė tavorinį traukinį arti Henry, Ill. ir iškraustė iš jo $10,000 vertės degtinės.

Naujos ekspedicijos

Washington. Richard E. Byrd iš Winchester, Va., važinėjęs pereitą vasarą su MacMillan, rengia šaurės ekspediciją. Finansinę pagelbą duoda sunus John D. Rockefellerio ir Edsell Ford, abudu paskyrė tam tikslui po $20,000. Detroito oro laivininkystės draugija rengia panašią ekspediciją, kurios tikslas bus dasiekt šiaurės žemgalį. Abi ekspedicijos ieškos naujų žemių tarpe Alaskos ir šiaurės žemgalio.

Bandys sugaut stambius "bootlegerius."

Washington. Prohibicijos biuras sutaisė naują savo agentų organizaciją susekimui stambių degtinės pramonininkų praplatinusių savo darbuotę Pennsylvanijos ir New Yorko valstijose.

Mirė kinematografo artistė

Los Angeles. Pasižymėjusi kinematografo artistė, Barbara L Marr mirė savo tėvų namuose Altadenoj. Panelė La Marr buvo nusilpnėjusi nuo sunkaus studijose darbo.

Traukinio nelaimė

Calais, Me. Trys ypatos užmuštos, 20 sužeistų traukinio atsitikime arti stoties Marion. Maine Central geležkelio traukinys nuslydo nuo rėlių važiuojant per Clifford Stream tiltą.

Reprodukcija Salomono bažnyčios

Philadelphia, Pa. Tarptautinėj parodoj, kuri bus atdara nuo 1 birželio iki 1 gruodžio, 1926 m., galima bus pamatyt tikrą reprodukciją Salomono bažnyčios, Citadelę, Dovido bokštą, karalių ir karalienės palocius ir kitų senovės budinkų. Padirbimas tų reprodukcijų lėšuos apie $2,500,000.

Plikas veršis

New York. Marcus Porter ukininkas iš Johnson, arti Port Jervis pranešė, kad ant jo ukės atsirado veršis be plaukų. Savininkas nepaprasto veršio nepardavė jo už pasiulytus $700.

Visa šeimyna užnuodinta

Cleveland. Arthur Fulvi, jo moteris, dvi dukterys ir du sunus rasti kaimynų besikankinant nuo nežinomų nuodų. Nuodai degino burnas ir gerkles nukentėjusių, iš kurių 5 mirė. Kas ir kokiu tikslu nunuodino šeimyną Fulvi, nežinoma.

Giliausias įkasimas

New York. Giliausiu žemės įkasimu iki šiol gyrėsi Miley Oil kompanija, Kalifornijoje. Pastaruoju laiku pranešta McCance, Pennsylvanijoje gazo kompanija iškasė šulinį 7,756 pėdų gylio.

Jurių audros

New York. Jurių audrom nesiliaujant, daugiau laivų atsitiko nuskendimo pavojuje. Anglijos laivas Errington Court vežantis iš Anglijos į Ameriką anglį su 35 jurininkais šaukėsi pagelbos nuo vidurio Atlantiko. Išplaukus iš uosto 15 sausio dar nepribuvo ir šauksmo pagelbos negirdėt. Belgijos laivas Arminco išgelbėjo visus žmones nuo Norvegijos laivo Johanne Dybroad, kuris nuskendo 700 mylių nuo Halifax.

Išgelbėjo submariną

Key West, Fla. Suv. Valstijų submarinas T-3 netekęs kuro kelionėje tarpe Key West ir New London patiko pavojų. Praeinantis laivas Bay Springs ištraukė submariną ir įvedė į uostą.

Apiplėšė paštą

Pawtucket, R. I. Keturi ginkluoti ir užsimaskavę banditai surišę panaktinį, įėjo į pašto namą, išdegino geležinės šėpos duris ir iškraustę 11 maišų pašto laiškų ir siuntinių, nesiskubindami išėjo ir susėdę į automobilių nuvažiavo. Policija ieško pėdsakų.

Prigėrė senoj maudynėj

Dover, Del. Thomas Welsh, 40 metų ukininkas prigėrė įpuolęs į seną maudynės kibirą, kuriame buvo apie 5 coliai vandens. Ukininkas mylėjo įsigert ir turbut nelaimė atsitiko, kuomet buvo neblaivas.

Eksplioduojanti grybai

Worcester, Mass. Iššaukusi sensaciją žinia apie gavimą vienoj Worcesterio krautuvėje importuotų iš Rusijos džiovintų grybų, kurių kotuose buvo įdėta švino kulkos, gali but ne taip baisu kaip atrodo. Vietoje ekspliodavimo visų Worcesterio virtuvių New Yorko biznieriai gal norėjo pasipelnyt, pridėjo sunkumo prie lengvo tavoro. Departamentas Darbo ėmėsi tyrinėt tą dalyką.

Chiropraktoro tragedija

Philadelphia, Pa. Žmona chiropraktoro Marshall užmušėjo p. A. M. Dietrich, prašė jo paliuosavimo ant užstato. Ponia Marshall pamačiusi savo vyrą kalėjime, ramino jį, žadėdama neapleist.

Sniego audra

New York. Pereitą savaitę sniego audra aplankė New Yorką. Per 24 valandas sniego prikrito taip daug, kad 20,000 žmonių kasė, idant žmonės, arkliai, automobiliai ir tramvajai galėtų judėt po miestą. Laike audros 7 ypatos nuo šalčio mirė.

Sniegas sulaužė stogą

New Britain, Conn. Ant North & Judd dirbtuvės stogo prisnigo ir vėjas priputė tiek sniego, kad po jo sunkumu stogas įlužo ir plytų siena pairo. Toje nelaimėje 7 dirbtuvės darbininkai užmušti ir 11 sužeistų.

Nužudė visą šeimyną ir save

Dowagiac, Mich. Iš rupesčio ir gėdos, kad jo duktė—mergina, pagimdė kudikį, William Wilkinson 65 metų ukininkas netekęs proto užmušė pačią, sunų, dukterį ir jos kudikį, paskui uždegė namą ir pats žuvo liepsnose. Kaimynai rado visos šeimynos apdegintus kunus.

Pagerbė Rusijos artistą

New York. "Book and Play" kliubas parengė pietus pagerbimui Maskvos Dailos Teatro vedėją p. Vladimir Nemirovich——Danchenko. Tarpe įvairių prakalbų susirinkę svečiai priskaitė gerb. artistą prie "Rusijos ambasadorių."

Meška sustabdė traukinį

Huntingdon, Pa. Didelė juoda meška, atsisėdusi ant Altoona-Harrisburg gelžkelio, sustabdė einantį pasažierinį traukinį arti Spruce Creek tunelio. Meška nekreipė visiškai domos į besiartinantį traukinį ir tik jam sustojus, nuėjo nuo kelio.

Atvažiavo naujas ministeris

New York. Wallmar Bostrom, naujas Švedijos ministeris atkeliavo su savo žmona laivu Drottingholm. Ministeris tuojaus keliaus į Washingtoną.

Šaliapin bus kinematografo aktorium

New York. Kinematografo kompanija Players—Lasky Corporation paskelbė, kad ateinančią žiemą Feodor Šaliapin loš kinematografie su panele Pola Negri jeigu bus atatinkamas artistam veikalas. Feodor Šaliapin susipažino su Pola Negri pas Rusijos carą, kuomet Šaliapin dainavo ten Raudonąjį Internacionalą, už ką vėliau pateko į kalėjimą.

Bažnyčia už panaikinimą prohibicijos

New York. Episkopalų bažnyčios vadai pareiškė nepatenkinimą prohibicijos teisėmis, kaipo atnešančiomis šaly daugiau blėdies negu gero. Su prohibicija prasiplatino naminis išdirbimas svaigalų, dažniausia nuodijančių, prasiplatino girtuoklystė tarpe jaunuomenės ir abelnas ignoravimas šalies teisių. Bažnyčios blaivybės draugija ragina panaikinimą Volstead akto ir leist viešai pardavinėt alų ir lengvą vyną. Kuomet episkopalų bažnyčią buvo labai priešinga saliunam, šita permaina nuomonės užgauna kitų bažnyčių vadus ir iš to kyla nauji ginčai.

Vyrui besižudant—pati krito negyva

Buffalo, N. Y. Iš priežasties silpnos sveikatos Frank Hines bandė pasipiaut, ką pamačiusi jo žmona krito negyva. Hines pavojingame padėjime ir vargiai išliks gyvas. Pora turėjo ketvertą vaikučių.

Raudonas kryžius ant sniego

Clinton, Mass. Burdett kalno apielinkės gyventojai buvo nemažai nustebinti pamatę ryte ant sniegu padengto Coachlace prudo nudažytą didelį raudoną kryžių. Kad tai buvo Ku-Kluksų darbas, liudijo nudažytos po kryžium trys raidės "K."

Apvogė brangenybių krautuvę

Boston. Gabus vagiai, padirbtais raktais atidarė Elgin brangenybių krautuvę, po numeriu 671 Washington gatvės ir išėmė už $10,000 bangenybių.

Pasikesinimas nulinčiuot

Lexington, Ky. Nuteistas mirtin už nužudimą šeimynos Clarence W. Bryant, negras John Henry Jones vos ištruko iš linčiavimo. Policijai su pagelba kareivių pasisekė tanku pergabent negrą iš vieno kalėjimo į kitą, kitaip Jones nesulauktų 5 dienos kovo, paskirtai jo mirčiai.

Seismografo rekordai

Denver, Col. Kun. Forestall,praneša, kad Regis kolegijos seismografas rekordavo keletą žemės trenksmų vienas po kitam. Drebėjimai galėjo but apie 5000 mylių toliau ,bet negalėjo nustatyt kokiam krašte.

Šiaurės tyrinėtojų ginčai

Fort Worth, Tex. Pagarsėjęs šiaurių kelionėm kaip. Roald Amundsen pareiškė savo užsitikėjimą daktarui Cook kaipo atradėjui šiaurės žemgalio, lygiai kaip ir R. E. Peary. nesenai atlankiusis šiaurės kraštą kapit. MacMillan, tvirtina, kad dr. Cook padėjo savo vėliavą 500 mylių nedasiekiant žemgalio, kuomet nėra abejonės, kad Peary jį rado.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir sesers:—

Šiomis dienomis musų mieste tapo suareštuotas vienas mokytojas, kurį čia pasikvietė gerai paėdę žmones, kad pamokytų naujos filozofijos. Šita nauja filozofija, kaip jis pats prisipažino, tai prakeikimas Lietuvos valdžios. Mat pas mus Worcesterio mieste tokios filozofijos nemokino. Čia yra visokių valdiškų ir privatiškų mokyklų, bet nė viena nemokina prakeikimo. Todel musų mokslo ištroškę progresyviai sumanė parsitraukt iš Brooklyn, N. Y. žmogų, vardu Bimba. Bet nespėjo čia gerbiamas profesorius užeit ant estrados, kaip guzikuotas piliečių tarnas pasišaukė ir pasakė, kad mes tave reikalaujam. Sako: "Tu Montelloje mokinai žmones jų pačių išrinktą valdžią nuverst, prirodydamas, kad tam niekas negal prieštaraut, o Dievas nematys, nes jo nėra, jo niekas nematė. Reikalauja tave teismas, kad paaiškintum, ar nėra tavo mokslas piliečiams blėdingas?" Profesorius Bimba pradėjo aiškint, kad jis nieko nesakęs ant šios šalies valdžios, bet visą tulžį išliejęs ant savo gimtinio krašto valdžios. Policijantai pasakė: "Mums nesvarbu ką tu sakei ir ant ko sakei, musų užduotis tik pristatyt tave ant teismo."

Mes žmones Po Medžiu turim apie tai pasikalbėt. Bimbos filozofija yra tokia pat kaip ir kitų miestų iš tos pačios Brooklyno fabrikos: ardyt lietuvių meilę prie savo tėvynės, kvėpt jiems dvasia, kad pradėtų patįs savo tautos neužkęst, nešeltų savo šalies ir pasidarytų didžiausi priešai savo Tėvynės. Senovės laikuose vokiečiai kryžiokai mėgino tarpe lietuvių tokią dvasią pasėt, jie nelaisvėn suėmę lietuvių vaikus, išaugindavo juos ir leisdavo į Lietuvą savo kraujo žudyt.

Nebuvo tai teisingas darbas, netiko jis nė Dievui. Kryžiokai išnyko, nemažą smugį gaudami nuo lietuvių. Lietuviai juos pragyveno ir šiandien Lietuva yra, kryžiokų tik pėdsakos jau paliko. Brooklyno profesoriai dabar yra tik tam reikalui susiburę, kad paniekinti viską kas tik lietuviui miela.

Nesenai aš girdėjau vieno tokio bimbalo prakalbą, tai buvo baisus smugis persėdėt vakaras ir klausytis tokių nesąmonių, kokiomis jie išmalėvoja. Primindami gerumą valdžios Rusijoje. Rusijoje viskas einąsi geriau kaip reikia. Jie nori, kad Lietuvoje taip butų kaip Rusijoje. Žmonės susirinkę, žiuri vienas į kitą, tuom pačiu laiku bolševikiškos davatkos eina per žmones ir kiša popiergalius pilnus šlamšto, imdamos pinigus ir dar nemažus.

Pirma negu pradėjo savo ceremonijas, sustatė mažus vaikučius, kad padainuotų jiems Rusijos Himną. Tai buvo vakaras, kokį aš senai mačiau. Per tiek metų musų tėvai, broliai ir seserįs gyvenę po Rusijos jungu nutiesė savo kunais kelią į Siberiją už savo tautiškas tiesas. Dabar, po aštuonių metų atgavimo savo laisvės, atsirado gaivalas, kuris drįsta atsistot, pastatyt savo vaikučius, kad dainuotų jam tos šalies himną, nuo kurios musų broliai, seserįs yra linksmi, kad atsikratė. Randasi tokių tėvų, kurie drįsta savo kudikius pastatyt į tokią poziciją, kad tas užaugęs ir susipratęs turės savo mirusius gimdytojus blogais žodžiais vadint.

Tėmijau ant veidų susirinkusių žmonių ir mąsčiau sau argi dabar tik mane vieną toji sąžinė kankina, kad neapleist savo motinos.

Netrukus pamačiau kaip vienas atsikėlė iš savo sėdynės, atsikrankštė, spiovė ir išėjo laukan. Pamislinau sau: "Ačiu tau, broli! Tavo širdį nė visa pekla nepriveiks." Aš pats laukiau galo.

Jųs, mieli broliai ir seserįs nežinote kokis yra sunkumas perkęst tokį vakarą, kuriame yra niekinama tavo gimtinė šalis. Jeigu kas gali ramiai iškęst iki galui, tai kas nors yra negerai su žmogaus visu sudėjimu. Aš neiškenčiau ir nors ant galo tuos pačius profesoriaus purvus ir padlieną, kokia išlindo iš nežmoniško snukio, suverčiau atgal į jį ir aš išėjau namo.

Dabar atėjo laikas, kad jų liežiuvio darbai pradeda pasiekt ir svetimų žmonių ausis. O, kaip gėda! kaip sunku! Kad musų varginga tauta turi pagarsėt tokių išgamų darbais.

Per jų pasidarbavimą žmonija žudo savo laisvę. Rusija pražudė visą laisvę kiek tik jos turėjo. Amerika suvaržė atkeliavimą žmonių į šią šalį. Netrukus nebus galima nė susirinkimų laikyt kitokioje kalboje kaip tik angliškoje su policijantu pas duris. Matote, mieli broliai kokios laisvės tie nedakepti išgamos mums linki, ir jeigu mes neapsižiurėsime, tai be abejonės ir susilauksim. Per jų pasidarbavimą mes visko galime susilaukt. Todel apsižiurėkime, nes liuosybė gerų žmonių iškovota nesunku pralaimėt, bet daug reikia kentėt kol ją vėl gauni. Tie profesoriai, kurie važinėja su prakeikimais neverti nė į miestą įsileist, kad gerą vietinių žmonių vardą nesuteršty. Draugijos ir pavieniai žmonės turi budėt ir saugot savo ir savo tautos garbę nuo jų suteršimo.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

MANCHESTER, CONN.

Pamatęs žinutę "Amerikos Lietuvyje" iš musų miesto ir aš norėčiau keletą žodžių pratart. Tiesa, kad musų mieste tik maža saujelė lietuvių yra ir tie patįs yra išsidalinę į tris partijas, vieni katalikai, kiti tautininkai ir čia yra bolševikų. Visi lietuviai, visi paeina iš tos pačios Tėvynės Lietuvos ir štai pasiskirstę bejėgiai žmonės. Tas mus burelis nėra pakankamai didelis, kad parapiją savo įsteigt gal butų biskį persunku parapiją čia užlaikyt. Kitas dalykas čia ant vietos Hartford'e yra lietuviška parapija ir savo tikėjimiškus reikalus galima atlikt. Kaslink tautininkų ir katalikų nėra didelio skirtumo vieni ir kiti katalikai, bet skiriasi tuo, kad tautininkas atskiria tautos darbą nuo bažnyčios. Tautos darbas reikalauja mokslo, atsižymėjimo, kilimo ir budavojimo savo tautos. Tokis darbas poteriais bekalbant nepasidaro, kada katalikai nekurie mano, kad tik su poteriais viską gali nuveikt. Bet šios gadynės katalikai jau ir patįs taip netiki ir jie imasi prie mokslo ir pradeda darbuotis delei tautos labo su mokslu. Trumpam laikui prabėgus tos dvi partijos išnyks; susilies į kruvą ir veiks kas reikia gyvenime.

Tautininkai nemano apsieit be bažnyčių, nes visgi nėra kuom jas pavaduot. Mes negalim but nekrikščionys, gyvendami tarpe krikščionių.

Daugiausia sutižusi ir nežine ko reikalaujanti partija, tai yra bolševikų. "Laisvės" gizeliai apsirgdino juos žydiškom utelėm ir jie dabar nepabaigė sirgt. Jų negali išgydyt nė pinigai, nė turtai jiems niekad nieko negana. Rusijoje jie paėmė į savo rankas visokius šalies turtus išpiovė, gyvus iškovojo tų turtų savininkus, atėmė gyvastį carui, carienei ir nekaltiems jų kudikiams, užgynė visoms šalims skolas, bet neilgai ulevoję, vistiek pradėjo mirt badu ir dabar atėjo vėl prie to paties supratimo, kad be darbo nieko nėra ir nieko nebus. Pradeda seną caro sistemą atgal vykdyt. Rusijos žmonės mato, kad baisiai apsigavo, dabartiniai Rusijos laikraščiai visai kitonišku tonu pradeda žmonėms kalbėt, jie prašo, kad dirbtų, nurodinėja, kad be darbo nieko nėra. Raudona armija reikia palaikyt, šimtai tukstančių komisarų komisarėlių reikia palaikyt, kasgi palaiko? Darbininkai, kurie dirba. Bet mus "Laisvė" nepermaino savo tono, jie tą patį toną veda kaip laike revoliucijos, nes su tokiu tonu daugiausia dolerių sugauna nuo darbininkų. Mus žmonės mažai protauja ir kam prikabino "Laisvę," tai jis skaito ir džiaugiasi pats nesuprasdamas ko jis džiaugiasi.

Tokiu budu šitą partiją yra sunku prie ko pritaikyt.

Čia yra susitvėrus kooperacija svetainę budavot ir pora tukstančių dolerių tam sudėta. Einant lietuvių vardu ir prašalinant partyviškumus svetainė greit but galima pabudavot, kur butų vieta ir musų jaunimui sueit ir pasilaikyt nuo ištautėjimo. Bet jeigu pastačius svetainę vien Bimbos pamokslus sakyt, tai taipgi bus menka garbė musų broliams.

Bolševikai kartais atsiverčia į kataliką, pas mus vienas nesenai atsivertė. Mat negaudamas bolševikės merginos, o kad ir gautų, tai neužsitikėtų sau už draugę imt, nes ir bolševikai permato, kad tas, kuris neturi paguodonės nė tautai, nė valdžiai, nė senai institucijai bažnyčios, tai su tokiu niekas negal spakainiai miegot. Taip ir šitas bolševikėlis paklausė merginos, nuėjo į bažnyčią nors del svieto akių ir apsivedė su katalike. Tas atsitiko 24 d. sausio. Reikia pasakyt kad ir vestuves puikes iškėlė. Mes linkim jam visai išsigydyt tos biaurios rusiškos džiumos ir pastot vėl lietuviu.

Manchesterietis.

WORCESTER, MASS.

Vieša padėka

Worcesterio Lietuvių Drįjų Komitetas surengimui masinio mitingo 24 d. sausio 1926 metų, A. O. H. salėje, reiška didžausios padėkos žodį draugijoms ir skaitlingai publikai už skaitlingą atsilankymą ir gausias aukas Vilniaus Gelbėjimo Komitetui. Tuom pačiu laiku reiškia ačiu vietiniams chorams, kaip tai: Aušrelės chorui, Šv. Kazimiero parapijos chorui ir Aušros Vartų parapijos chorui, ir jųjų vedėjams: p. Dirveliui, p. Juškai ir p. Žemaičiui. Taipgi kalbėtojams kun. J. Čaplikui, Ad. A. Mileriui, kun. Daukšui, p. J. Liutui (iš New Yorko), kun. K. Vasiui ir Dr. F. Puskunigiui. Taipgi ačiu Lietuvių Benui po vadovyste p. J. Bliudžiaus. Taipgi ačiu spaudos komisijai kaip lietuvių taip ir anglų spaudoj, puikiai nušvietusiom lietuvių santykius su lenkais ir tt. Taipgi tariame ačiu p. Paltanavičiui ir jojo štabui už garsinimą "Am. Lietuvy", o labiausia garbė priklauso Šv. Jurgio Draugijai už tą užmanymą, t. y. sukviest visas Worcesterio Draugijas į vieną burį (apart bolševikiškų), ir teko kartu nuveikt didelį, tautišką darbą.

Visiems kartu ačiu varde Worcesterio Lietuvių Draugijų Komiteto:

Pirm. **A. Dailyda,**
Sekr. **Juzė Leonaitė,**
Sekr. **A. Kriaučialis.**

Aukautojų vardai aukavusių masiniame mitinge 24 d. sausio, 1926 metų, A. O. H. salėje, Vilniaus Gelbėjimo Komitetui:

Stasis Jančauskas L.L.P. Boną $50.00
K. Liekeckas L.L.P.B.Kup. 5.00
Kun. K. A. Vasys..... 5.00
J. Gross 5.00

Po du doleriu aukavo sekanti lietuviai:—K. Bironas L . L. B. kuponą, M. Savinskas, Kun. J. Čaplikas, J. Dirsa, F. Truncė, J. Stanulevičius, J. Bernotavičia, J. Setkus, Mertulianis, V. Tamkevičius, M. Žustos, M. Trainavičius, V. Kiela, M. Paltanavičia ("A.L.").

Po $1. surinkta sekančiai:—P. Grigaitis, V. Kereišis, O. Labatin, J. Laukaitis, V. Strauskas, I. Taparauskas, S. Šimkauskas, A. Valiukas, P. Pupka, Z. Kibildienė, V. Krapavickas, A. Tamulionis, B. Ramanauskas, A. Stoškus, B. Sereičikas, B. Uždavinis, M. Uždavinis, A. Gudukas, S. Šalavijus, A. Šimukaitė, A. Vieliuonas, O. Savinskaitė, O. Motiejutė, M. Bakšiutė, A. Karpavičius, T. Gegutis, C. Zinkienė, A. Šimkienė, S. Šliorinskas, O. Steponavičienė, T. Maliauskas, S. A. Baravykas, S. Babrauskas, B. Kalisevičiutė, U. Dobravolskiutė, T. Paišiukinis, L. Virpeckas, F.Navikas, V. Plitnikienė, S. Glodaitis, P. Slovinskas, S. Baranauskiutė, S. Budėnas, T. Alyta, K. Vaitiekus, K. Zurlis,, J. Povilaitis A. Ambrozavičius, E. Džiaugelienė, T. Dobeikienė, P. Bagdžius, P. Ribokas, J. Kupstas, A. Šilalė, O. Šimkunienė, O. Vitienė, V. Stankus, B. Zakarevičius, P. Luckys, E. Ročkienė, R. Ročkutis, O. Vosilienė, P. Vaškelevičiush, O. Bruožienė, J. Sokaitis, K. Lukošiunas, V. Putis, P. Kosulis, M. Trainavičius, A. Daujotas, J. Darginčius, A. Kuzmickas, J. Pranckevičius, M. Pauliukonis, A. Grigaliunas, A. Lingaitis, A. Jokutis, J. Karsokas, J. Trimita, Z. Poškus, A. Leonas, J. Paipulas, L. Šiško, J. Gudauskas, A. Simukauskas, Z. Martišius, A. Kriaučialis, J. Glavickas, A. Dailyda, S. Kuliunas, J. Naujokas, O. Česnienė. Z. Grenba, P. Aikšnoras, A. Lukoševičienė, J. Našukaitis, J. Krasinskas, G. Šablinskas, J. Budė, F. Kazalupskis, J. Šmukšta, K. Butkus, J. Sluckis, J. Bačinskas, J. Kiela, R. Glavickas, J. Dabrila, St. Purvinskas, K. Ardanavičius, J. Rudnickas, P. Gegutis, T. Žukauskas, J. Babraitis, S. Valkevičius, A. Čermauskas,M. Nedzveckas, V. Cviklas, K. Tarvidas, Mrs. Šilalienė, M. Dekšnis, J. S. Montvila, J. Salutka, J. Kutas, J. Monasas, K. Misiunas, J. Daučius, A. Janušionis, K. Krikštolaitis, V. Kubartavičia, J. Kamandulis, S. Pačkauskas, S. Dojutus, J. Puniškis, A. Babinas, J. Benuškevičius, J. Akelaitis, J. Valantavičius, M. Kazlauskas, P. Kurelinskas, J. Diržius, V. Borisas, I. Borisienė, J. Černius, A.Kramilius, P.Kunigauskas, J. Miškinis, A. Mitrikienė, J. Stravinskas, P. Lozoraitis, A. Staniulevičius, A. Lankinis, P.Bernotavičienė,V.Bernotavičia, V. Ginkus, G. Prakaliutė, V. Jokubauskas, P. Šilalė, J. Bačiulis, J. Borbulis, P. Jasinskas, J. Akstinienė, A. Česnulevičius, A. J. Gotautas, A. Mileikis, A. Budrevičius, Dr. Puskunigis, J. Juozunas, B. Ramanauskas, P. Sekevičia, J. Kirmilius. V. Šimkonis, P. Lapinskas, Rožė Šimkiutė, J. Šukis, Kazlauskas, P. Stankuliunas, S. Baliukonis, K. Sinkevičius, V. Strimaitis, J. Naujokas, J. Butkevičienė, K. Guravičius, J. Vieraitis, T. Clepkauskienė, K. Mortulionis, J. Plikauskas, S. Čeilienė, Stanavičia, J. Roglis, J. Sturbis, D. Dombrauskas,J.Petraitis, A.Valankevičienė, J. Pinkus, A. Buivydas, A. Kacevičia, R. Kielis, P. Šimkus, J. Adomavičia, A. Grinevičius, S. Tribandis, M. Kirmilienė, F. Maškinas, A. Trunca, J. Jankauskas, A. Skliutienė, J. Kaminskas, D. Antanavičius, A. Ašiauskas, A. Okleiteris, P. Kundratavičia, J. Buividas, J. Rauktis, A. Kundrota, P. Žemaitis, A. Lukšis, J. Venckunas, B. Vaičiulienė, T. Grigaitis, J. Zeromskis, A. Palubeckis, M. Jankauskienė, J. Česna, M. Dusevičienė, J. Skliutas, V. Kuncevičia, V. Paskevičius, A. Baronauskas, B. Tamulevičius, K. Puodžiunas, M. Daugelienė.

Viso aukų buvo surinkta $480.00. Padengus išlaidas, pasiusta Vilniaus Gelbėjimo Komitetui $410.00.

Varde Worcesterio Lietuvių Draugijų Komiteto tariame širdingiausią ačiu aukautojams ir visiems, kurie skaitlingai atsilankė į virš minimą tautišką parengimą.

A. Kriaučialis,
Juzė Leonaitė,
sekretoriai.

TORRINGTON, CONN.

Brangi "Amerikos Lietuvio" Redakcija, štai prisiunčiu jums doleri ir pusę už jusų brangų laikraštį ir meldžiu nesulaikyt jo man, nes aš skaitau jį nuo pat užgimimo "Amerikos Lietuvio." Tada aš nustosiu jį skaitęs, kaip jau prisieis keliaut pas "Abrahoma." Pas mane ateina šeši laikraščiai, bet yra mieliausis "Amerikos Lietuvis." Aš visko jame randu, visokių pamokinimų ir visokių žinių, puikių apysakų, man geriau jis skaityt negu kokia knyga, kiekvieną savaitę vis nauji ir malonus pasiskaitymai. Aš nuo širdies linkiu geriausios kloties jusų visai redakcijai ir meldžiu šią vasarą vėl mums pikniką parengt toje pačioje vietoje kaip pernai. Mes visi geri lietuviai, krikščionys, mylim paremt savo spaudą geriau negu kokių trockiagalvių,kuriems ir numirus nėra kur dėt. Veskite mus tais keliais, kuriais mes eidami neturėtume gėdos ant šios pasaulės, kad musų tauta dvasiškai atsikeltų, kad darbu savo rankų mes mirdami galėtume pasigėrėt ir numirę butume atmenami kaipo vargo pelės, kurie darbavosi pakėlime savo tautos.

Atleiskite man, jeigu ką neparašiau gerai, aš augau po caro valdžia, tėvukai mano neistengė man mokslą duot, taip rašau kaip mano dvasia diktuoja man ir gerbiu "Amerikos Lietuvį" kaipo geriausią musų laikraštį.

Juozapas Ellis.

PADĖKAVONĖ

"Am. Liet." Redakcijai,
Worcester, Mass

Prie mano mokyklos veikia Kauno miesto savivaldybės įsteigtoji Šančių Liaudies Skaitykla. 1925 m. bėgyje skaityklą aplankė 27,310 žmonių, daugiausiai darbininkų, kareivių, moksleivių ir šiaip įvairių luomų vietos gyventojų. Džiaugtis tereikia, kad musų žmonės ima rimtai šviestis. Dėja, lėšų stoka nebeleidžia turėt skaitykloj visus lietuviškus laikraščius ir kitas literaturos naujienas.

Todel drįstu prašyt Gerbiamąją Redakciją ir šiais 1926 metais veltui siuntinėt Šančių Liaudies Skaityklai Jusų malonų ir dideliai brangintiną laikraštį

Per visus 1925 metus "Am. Lietuvis" nuolat mus lankė, skleisdamas musų tarpe šviesos spindulius.

Vardan visų skaitytojų dėkoju Gerbiamąjai "Amerikos Lietuvio" Redakcijai ir visiems broliams amerikiečiams už didelę paramą švietimo darbe ir kulturinimą musų krašto.

Su pagarba,

Kauno miesto 27 pradžios mokyklos ir Šančių skaityklos vedėjas—
(parašas neįskaitomas)

NUO REDAKCIJOS

Labai mums linksma girdėt, kad musų broliai noriai lanko jusų skaityklas ir naudojasi iš prisiųstų jums laikraščių ir knygų. Kaip linksma, kaip malonu, mieli broliai, kad laikai taip persimainė, jog musų brangioje Tėvynėje žmonės pradeda skaityt ir protaut.

Siunčiam mes ir į kitas vietas laikraščius, tik gaila, kad negaunam nė žodelio atsakymo ar pasiųsti laikraščiai suvartoti naudingai?

Daugelis amerikiečių siunčia laikraščius savo giminaičiams ir draugams, bet ne visi gauna padėkavonę už tai.

Mes, kurie iškeliavome į svetimas šalis, labai gerai atmenam kiek sunkenybių, kiek vargų turėjome datirt tik iš priežasties musų bakužių kur mes augom nelankė jokia šviesos kibirkštėlė. Nevisada tai buvo caro kaltė, bet buvo kaltė iš dalies ir musų tėvukų, kurie neįdomavo mokslu ir jo neieškojo, bet pasiganėdino žiniomis, kokias ubagas ateidamas atnešė.

Dabar, esant liuosybei Lietuvoje, kiekvienam verta naudotis iš apšvietos. Mes amerikiečiai nieko jums nesigailime ir visame pagelbėsim, bet jųs turite pabust mokslo dvasioje ir kalbėt su mumis ne kaip numiręs kunas, bet kaip dvasia šviesos ir gerų norų. Patys dirbkit ir mus šaukit į darbą. Tegul gyvuoja musų gimtinė šalelė!

DR. TESSMER,
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
SUTEIKIA
SĄŽINISKĄ PATARNAVIMĄ
LIETUVIAMS!
Tel. Park 3310.

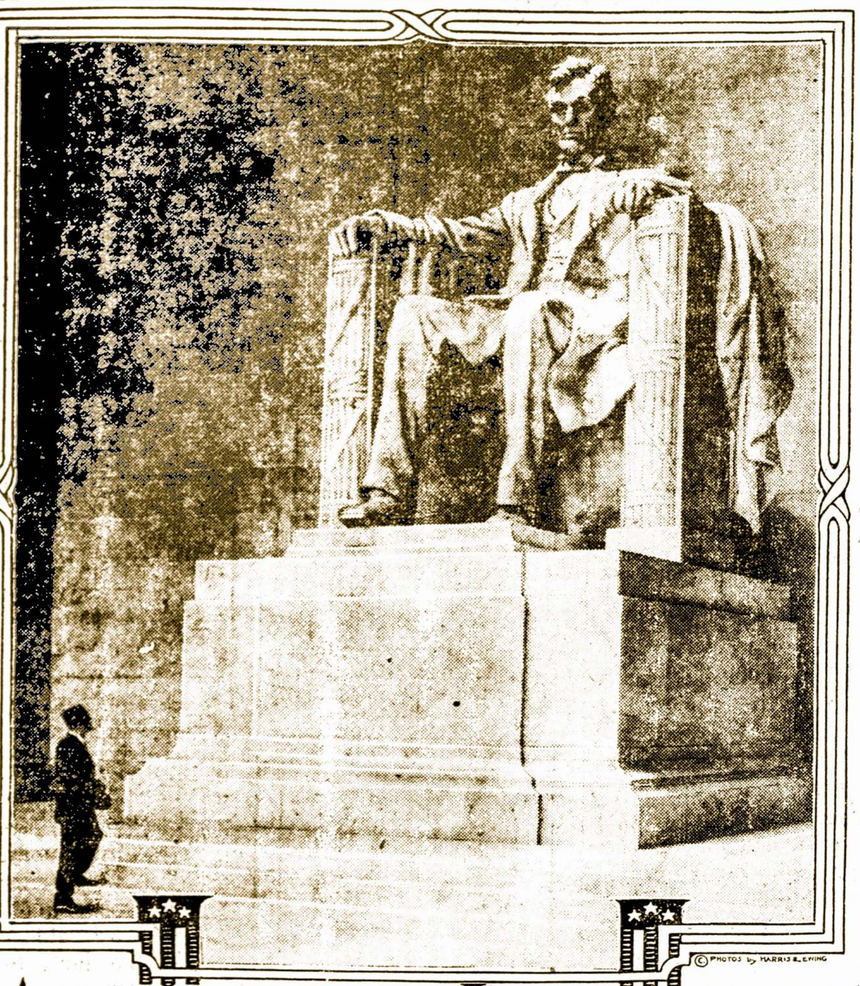

ABRAHAM LINCOLN

February 12, 1809 —— April 15, 1865

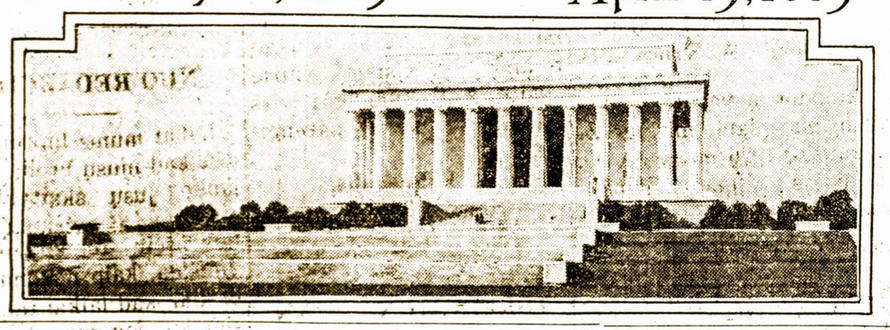

Abraomas Lincolnas, kaip ir daugelis kitų garbingų vyrų, paėjo iš prastų tėvų, užaugo labai vargingose aplinkybėse. Abraomas gimė Kentucky valstijoj, vasario 12, 1809. Jo tėvas Thomas buvo visiškai nemokintas, prastas žmogus, tingus, bet geros širdies ir linksmaus budo. Jo motina buvo Nancy Hanks. Tėvas buvo labai nepastovus žmogus, ir nuolat kraustydavos iš vietos į vietą. 1816 metais nusikraustė į Indianą valstiją, kur dvejais metais vėliau, mirė Abraomo motina. 1819 metais, tėvas vėl apsivedė. Pamotė buvo gera, ir kiek galėdama, gelbėjo Abraomui atsiekt mokslo.

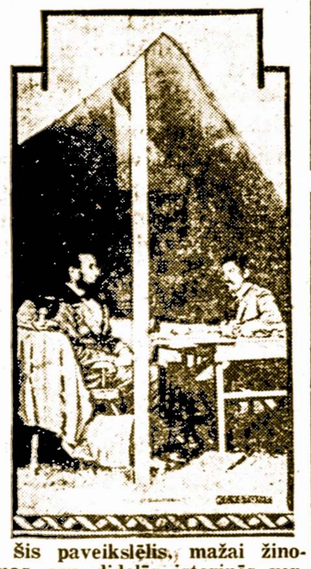

Šis paveikslėlis, mažai žinomas, yra didelės istorinės vertės. Parodo prez. Lincolną atsilankiusį pas gen. McClellan, paskutiniais Civilės Karės metais.

Abraomas lankė penkias mokyklas, bet sudėjus į kruvą, jo mokslo laikas nesiekė vienų metų. Užtai, jisai, netingėdamas, mokinos ir skaitė namie. Savo knygynėly turėjo šias knygas: Bibliją, Aesopo pasakas, Robinson Crusoe, Pilgrim's Progress, Washingono gyvenimą, ir Suv. Valstijų istoriją. Jas jis skaitė po keletą sykių.

17 metų amžiaus, jis jau buvo suaugęs—buvo 6 pėdų 4 colių aukščio, didelis, liesas, negraciozinkas, bet geras atletas—atsižymėdamas greitu bėgimu ir ristynėmis. Nuo 17 iki 19 metų dirbo lauke, prie miško, ir tašydavo štakietus tvoroms.

1830 metais, jis persikraustė į Illinois valstiją, kur gavo tarnystę mažoj krautuvėj. Visą liuoslaikį čionais jis praleisdavo skaitydamas ir studijuodamas teisių knygas ir įstatus. Sukakus 23 metams, jis įstojo į kariuomenę muštis su Black Hawk indijonais. Ištarnavęs savo terminą, sugrįžo į Illinois. Jisai buvo kandidatu rinkimuose į Illinois legislaturą, bet pralaimėjo, nes tuom laiku, jis dar nebuvo gerai žinomas. Po to, jis pats užsidėjo savo krautuvę, bet jam taip nesisekė, kad neįstengė išmokėt skolas per 15 metų. Tais pačiais, 1833 metais, buvo pašto viršininku New Salem, Ill.

Įstojęs vėl į politiką, pagaliaus, 1834 m., tapo paskirtas į Illinois legislaturą. Jis buvo išrinktas 4 sykius —1836, 1838, 1840 ir 1842 m. 1836 m. buvo priimtas į advokaturą.

Lincolnas buvo republikonas. Illinois valstija buvo demokratiškų pažiurų. Nepaisant to politiško skirtumo, 1846 m. Lincolnas buvo išrinktas kongresmanu, didele didžiuma balsų. Kongrese, jisai uoliai dalyvavo visose diskucijose ir ginčuose, ypač agituodamas už vergijos prašalinimą. Republikonų partija išrinko jį oficialiu kalbėtoju, ir jis važinėjo plačiai su prakalbomis (rugs. 12, 1847 m. kalbėjo Worcestery). 1858 m. republikonų partija (Ill. valstijoje) nominavo jį į senatorius. Illinois demokratai išnaujo nominavo savo kandidatą S. Douglas. Lincolnas sukėlė sensaciją pa-

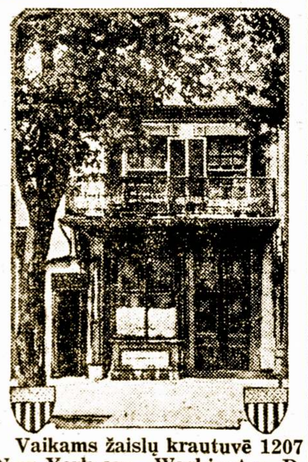

Vaikams žaislų krautuvė 1207 New York ave., Washington, D. C., kur prez. Lincolnas praleisdavo liuoslaikį su sunum Tad.

sakydamas prakalbą ("House Divided Against Itself"), kurioje jis pareiškė, kad prez. Pierce, Jas. Buchanan, Vyr. Teisėjas Taney ir S. Douglas buvo padarę suokalbį užtvirtint vergiją. Pasekme to, jis turėjo stot į dėbatus prieš Douglas 7 sykius, 7 skirtinguose miestuose. Lincolnas nedaug laimėjo iš tų debatų; bet, visvien, privertė Douglas pripažint kaip kuriuos faktus neigiančius vergiją. Iki šiam lakui, Lincolnas jau buvo tapęs svarbi tautos figura. Populiariu balsavimu, Lincolnas gavo 126,000 balsų, Douglas 122,000, bet legislaturoje,

Onstott, kubiliaus fabrikas New Salem, Ill. Šitam namely, prie ugniavietės, Abraomas mokinos teisių. Namas dar tebestovi, mažai pakeistas.

Lincolnas neperėjo, nes Douglas gavo 8 balsų didumą iš kiekvieno šimto balsų.

Gegužės 10, 1860, Republikonų Illinois valstijos Seimas, nominavo Lincolną į prezidentus. Kitais nužiurėtais kandidatais buvo Wm. H. Seward iš New Yorko, ir Salmon p. Chase iš Ohio. Lincolnas tapo kandidatu, perėjus 4 balsavimams Seime. Kitais kandidatais į prezidentus buvo S. Douglas, šiaurinių demokratų, John C. Breckenridge iš Kentucky, pietinių demokratų, ir Bell, konstitucijonališkos unijos partijos.

Balsavimų pasekmės buvo:

Populiariu balsavimu

Lincolnas	1,866,000	balsų.
Douglas	1, 375,000	"
Breckenridge	848,000	"
Bell	591,000	"

Elektorių balsavimu:

Lincolnas gavo 180 balsų, Douglas—12, Breckenridge —72, ir Bell 32 balsu.

Lincolnas tapo keturioliktu savo šalies prezidentu.

Užėmus jam poziciją, Suv. Valstijų padėtis buvo kebli —pietinės valstijos buvo nusistačiusios prieš šiaurines, ir pietinės valstijos grąsino atsimest iš valdžios, kuri buvo jų priešo rankose. Viena po kitai, South Carolina, Mississippi, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana, ir Texas, atsimetė ir 1861 sutvėrė savo valdžią—"konfederacinės Amerikos valstijos." Jefferson Davis iš Mississippi buvo paskirtas jų prezidentu. Lincolnas bandė sutaikyt, bet veltui, nes visur buvo aiškiai matoma karės gręsimas. Bal. 14, 1861, prasidėjo civilė karė, kuri baigėsi bal. 5, 1865 m., kuomet konfederatų vadas Lee pasidavė ir priėmė pateiktas sąlygas. Karėje žuvo virš milijonas vyrų. Unijos (šiaurinių valstijų) skolos siekė $2,844,000,000. Konfederatų kolos nebuvo surokuotos ir niekuomet nebuvo atmokėtos, nes valdžia buvo nuversta.

Besidžiaugiant karo pabaiga, balandžio 14, 1865, pasklido po šalį žinia, kad Lincolnas nužudytas. Tą vakarą, prezidentas buvo nuėjęs į Ford's Teatrą su šeimyna ir draugais. Laike vaidinimo, John Wilkes Booth, įėjęs į jo ložą nušovė jį, ir sušukęs "Sic semper tyrannis" (lai visuomet buna taip tyronams), nušoko ant estrados. Nors šokdamas, užkliuvus jo kojai už Amerikos vėliavos, jis buvo išsilaužęs koją, vienok jam pasisekė pabėgt. Vis vien, jis pagaliaus buvo pagautas Maryland valstijoj, ir nušautas. Jo draugai suokalbininkai Harold, Payne, Atzerodt ir ponia Surratt buvo nuteisti pakorimui, Arnold, Mudd, ir O'Laughlin įkalinti visam gyvenimui.

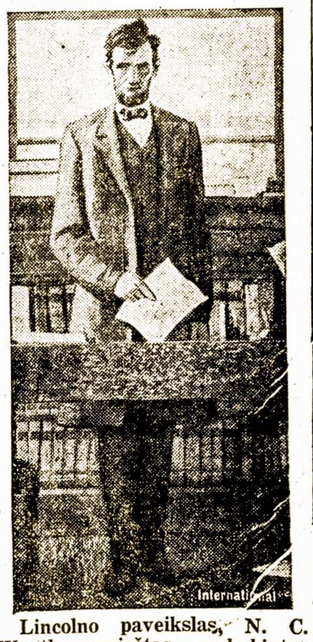

Lincolno paveikslas, N. C. Wyeth nupieštas, pakabintas Federal Reserve Banke, Bostone.

Lincolnas, nuneštas į šalinius namus, neatgijęs žado, mirė sekantį rytą palikdamas žmoną ir du sunu. Jo kunas buvo pervežtas į Springfield, Ill. Visa šalis buvo paskendus giliausiam nuliudime, ir vargu rados bent vienas žmogus visoj šaly, kuris nenešiojo liudėsio ženklų.

Lincolno visa karjera nesitesė ilgiau keturių metų periodo. Vienu momentu atsirado tautinėj padangėj, kaip skaistus meteoras, apšvietė visas padanges, ir kuomet milijonai akių buvo atkreiptų į jį, aiškiai nesuprantančių to reiškinio, jis užgeso, neprašalinęs stebėsio savo žmonėse ir pasaulyje.

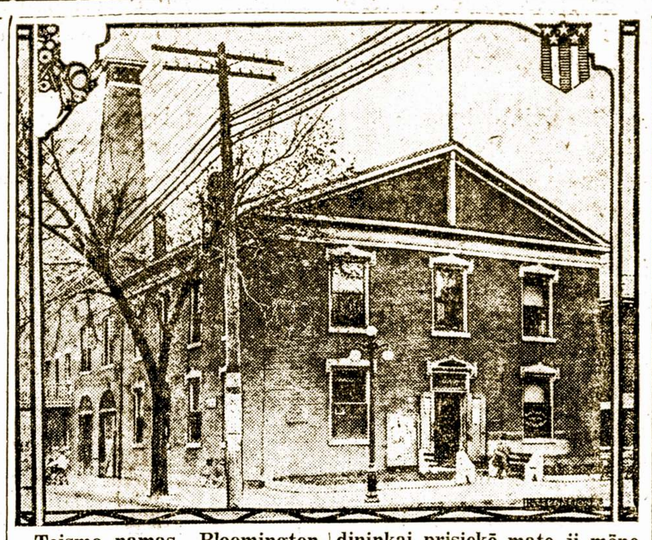

Teismo namas Bloomington, Ill., kuriame Lincolnas, kaipo advokatas, laimėjo savo pirmą bylą, 1858. Duff Armington buvo kaltintas žmogžudyste. Liudininkai prisiekė matę jį mėnesienos šviesoj. Lincolnas, atsinešęs almanaką, prirodė, kad tą naktį nebuvo mėnesienos. Armstrong buvo išteisintas.

MINČIŲ TRUPINĖLIAI

Miške suolelis

Kas tą vietelę aplankys,
Tai rankai ačiu pasakys,
Kuri suolelį tašė, kalė.
Čia taip malonu ir ramu!
Pripildo paukščiai čiulbimu
Tą žalią be pastogio salią.

Iš "Pavasario Balsai,"
Maironis.

×

Žvaigždės išnyks, su amžiu
Saulė užtems, ir gamta
paskęs metais;
Bet tu turėsi klezdėti
amžinoj jaunystėj,
Neužgaunamas tarpe kovų
elementų,
Matėrijos sujrimui, ir
pasaulio sugriovimui.

Joseph Addison.

×

Savo metiniame pranešime kongresui, gruodžio 3, 1861 m. Lincoln'as pareiškė šiaip.

"Darbas yra pirmesnis ir savistovus nuo kapitalo. Kapitalas yra tiktai vaisius darbo ir niekad negalėjo gyvuot, jei darbas pirmiau negyvavo. Darbas yra viršesnis už kapitalą ir vertas daug aukštesnio apsprendimo."

×

"Tiesa vienos gadynės yra klaida kitos."

×

Sokratas sako, "Kiek daug tebėra pasauly to, ko aš nenoriu."

×

O Saulė mųsųn,
Tu Probotšiun siela,
kaip amžiun juros Tu gyva.
Taip valdo, veikia
nemirštama meilė,
taip žėri išminties liepsna!

Ji pildo širdį!
Jos klausome balso!
Nušvinta Lietuva visa!
Ir tarpsta, auga
žmonijos vienybė!
Valia taip valdo amžina!

Iš "Probotšiun Šešėliai,"
Vyduno.

×

"Tylus medis išduoda vaisių santaikos."

"Nepasakykite draugui tą, ką jųs paslėptumėt nuo priešo."

Arabų priežodžiai.

×

"Deo servire summa libertas."

"Dievui tarnauti aukščiausioji liuosybė."

×

"Kur yra baimė, ten taipgi yr gėda."

×

"Pasakyk melą, ir rasite tiesą."

×

"Protas aptildo širdį."

×

"Nė vienas nėra laisvas, kuris nėra valdytojas paties savęs." Shakespeare.

×

"Puikybė kainuoja daugiau negu badas, troškulys arba šaltis'.' Tennyson.

"Buti linksmam, reiškia, buti pat—atsakomam."

Aristoteles.

×

"Garbė yra ta, kuri turi but įgyta, guodonė tiktai ta, kuri turi but nepralošta." Schopenhauer.

×

"Duokite man vietą ant kurios galėčiau atsistot, o aš pajudinsiu pasaulį"

Archimedes.

×

"Aš esmiu kaip purpurinis siulas rubuose. Nesitikėkite, kad aš bučiau kaipo kiti, arba rasti kaltę su mano natura, kuri yra atskyrus mane nuo kitų."

×

"Daug kalbėt apie pats save, taipgi gali reikšt užslėpimą pats savęs."—Nitšė

×

Iš viso kas yra parašyta, aš myliu tiktai tą ką žmogus yra parašęs savo krauju. Rašykite krauju, o jųs rasite, kad kraujas yra dvasia." —Nitšė.

×

"Jųs žiurėkite aukštybėn, kaip ilgstatės delei išaukštinimo, o aš žiuriu žemyn delto, kad esu išaukštintas."

—Nitšė.

×

Nuo tėvo savo turiu ugį ir gyvenimo rimtą budą. Nuo motinos linksmą naturą ir linkimą prie eiliavimo."

—Goethe.

×

"Mano siela kaip vienatėlė buorė, kuri plaukioja tarpe mėnulio aukštai ir jo plazdenimo šešėlio jurėj."

×

Gyveno ąžuole
Senas išmintingas apuokas,
Kuo daugiau matė,
Tuo mažiau kalbėjo,
Tuo mažiau kalbėjo,
Tuo daugiau girdėjo,
Kodel mes negalime but
Kaip šitas senas paukštis?

Tu pripylei man stiklelį...

Tu pripylei man stiklelį
Vyno kupinai
Ir manęs prašei išgerti
Lig dugno tikrai.
Aš, teisybę pasakysiu,
Tavęs paklausiau,
O išgėręs žalią vyną
Stiklą sudaužiau!
Nuo to laiko daviau žodį
Jo negert visai
Ir be vyno apsieiti
Aš galiu liuosai!
Tu man kartą dovanojai
Daug gražių gėlių,
Kurias aš karštai be galo
Dvasioje myliu.
Ir nubiro nuo gėlelių
Jų puikųs žiedai,
O tu, pamenu, į mane
Šypsojant sakei:
"Kas paskirta yr' pražuti,
Tas turi įvykt!
Pasirupink nors erškėčius
Tu sau pasilikt!"

J. Naruševičius.

Pirm, negu sulaukt senatvės...

Rupinkis gyvent dorai,
O sulaukęs pasistengki.
Kad numirt gavus gerai.
Norint, kad gerai numirti
Ir kad jausitumeis gerai,
Turi stengties taip gyventi,
Kad sutiktum mirt noriai.

J. Naruševičius.

TIKRA ISTORIJA

apie

Baltrėną, Magdulę ir jų Žalmargę

Apnuogintas, kaip Adomas rojuje, sėdėjo senis Baltrėnas ant krosnies ir buvo giliai užsimąstęs... Jau penktu kart sugriebė jį plaučių uždegimas; penktas ir, rasit, paskutinis.... Gyvenimo nei kiek nesigailėjo, nes per septynesdešimt metų pakankamai jau pagyveno, o prieto ir bakužėj didelio ištekliaus nebuvo: pieno nei lašelio, o apie taukinę arba lašinius senai buvo užmiršęs, o per kaulus tolydžio slankiodavo drugys, nors nuo krosnies niekuomet nenulipdavo. Kogi turėjo gailėties? Tiktai vienas dalykas jam sopėjo, kad jo dukrelė Magdulė pasilieka mergauti, nors keturiasdešimt metelių jau turi sulaukusi.

Delko tie šunsnukiai kavalieriai jos nekalbino ir neėmė?

Ir nieko sau mergina: dievota, darbšti, apsukri. Bet jie kaž-ką joje vis-gi įsižiurėjo: o tai rauplėta, o tai nemokanti šokti, o tai esanti kvaila... Aha, kvaila! Duok, Dieve, kiekvienam tokio kvailumo! Devynis lapelius tvarkingai moka iš maldaknygės paskaityt, nors raidės mažiukės ir nors jos niekas nemokino! O kaip skaito! Kartais, budavo, sėdi ji sau po langu ir, mėnesėliui šviečiant, verpia žmonėms linų kuodelį, o jis, gulėdamas ant krosnies, sako: "Magdule, mano vaikeli, paskaityk kąnors savo tėveliui." Tai jinai nuo suolo nesijudina, skrynios neatidaro, knygos neišima, o skaito. Ir dar kaip skaito. Į pirštus spiaudo, kuodelį prie mėnulio verpia ir senam tėvui skaito. Pirmiausia "Litaniją į Panelę Švenčiausią," paskiau "Po Tavo apgynimui," paskiau "Melskimes" ir dar kaž-ką ten tokio, o jam rodosi, kad prie ano kuodelio ne jo Magdė sėdi, bet kantarka, arba ir pats vargoninkas.

Senai, senai, dar kaip jos nabašninkė motina buvusi gyva, kaž-ką jinai smuklėj į vaikinus buvo metusi. Metė kartą... ir kitą... o niekas jos šokti nekvietė. Pagalios tai puolė žmonėms į akis, pagalios pradėjo ją apkalbėti, tyčioties iš jos ir net pajuokti.

Net toki maži pienburniai, kurių anuomet dar pasaulyj nebuvo, o gerai tatai sau įsikalė į galvą.

Budavo, atsigula neva miegot, o čion kaž-koks prisikišė veidu į stiklą ir sušunka:

"Penkis centus davė,
Meiliai pažiurėjo,
Kad kas vestų šokti
Ji labai norėjo."

O prie kito langelio arba durų kaž-kas kitas baigia:

"Penkis centus ėmė,
Nieks jos nešokino,
Kad jai šulo truksta—
Visi gerai žino."

Ir taip tai visuomet: ar kelia, ar gula, ar eina vandens pasisemti, ar į bažnyčią, ar uždarbiauti į dvarą...

Senio krutinė buvo apkabinta dėlėmis, kurios tai raitydavos ir išsitiesdavo, tai pribrinkusios nejudomai kabojo, tai su lengvu bildėsiu nupuldavo ant krosnies. Nupuolusių dėlių vietoje palikdavo dėmės, tarsi žalčiukai tamsaus, tiršto, sukepusio kraujo... Senis Baltrėnas ilgai su nuliudimu prisižiurinėjo tiems žalčiukams, kol, pagalios, staiga iškėlė į lubas savo išdžiuvusias ir gįslingas rankas ir sušuko: "Dievuli brangiausis! Neleisk man dabar gyvybės užbaigt. Bet kai jau per tris mėnesius su Magde nieko nepadarysiu, tai jau mane tuomet atsiimk!"

Kai vakare Magdė sugrįžo iš darbo namo, užtiko Baltrėną ant krosnies sustyrusį, beveik kaip apmirusį. Tuojaus dasiprotėjo, kad po dėlių apalpęs, užtat, nenustodama sąmonės, nustvėrė cėberį su vandeniu ir tokį didelį čiurkšlį į tėtę paleido, kad net stovinti šalia medinė druskinyčia buvo bepradedanti plaukt.

Senis tuojaus atidarė akis, bet buvo taip nusilpnėjęs, kad žodžio negalėjo ištart. Tiktai kai jam Magdė padavė puodynę kopustų rasalo (rukšties), nuo to rasalo tuojaus sustiprėjo. Kitą dieną jautėsi geriau, trečią dar geriau, o ketvirtą nuo krosnies nulipo, liepė paduot sau kirvuką ir kaž-kokius senus vartelius, kurie kaž-kaip netyčia buvo prie jų prisiplakę, ir pradėjo kaž-ką tašyti.

Magdė apie staliorių darbą nenuvokdama buvo be mananti, kad senis sau karstą rengiąsi ir iš geros širdies pradėjo jį ramint:

—Gana, jau gana, tėveli, to darbo, verčiau pasilsėkite. Nors esate senas, bet ligi pavasariui dar išlaikysite, arba ir ligi rudenio datrauksite...

Senis tiktai šypsojosi ir darbo nepertraukdavo o kai Magdė kitą dieną iš darbo namo sugrįžo, tokią grinčioje užtiko atmainą, kad buvo bemananti, jog gal per klaidą esą į svetimą grinčią patekusi.

Jos lova buvo išmesta į priemenę, o kampe, kur ji prieš tai stovėjo, buvo padirbtas mažas lovytis, ties juo kopečios, o per vidurį grinčios, nuo lovio ligi durų, buvo padirbtas asloje gilus nuotakumas.

Nerimaudama žiurėjo tai į lovį, tai į tėvą; kol tas, nusiraminęs iš jos nusistebėjimo, ramiai pasakė:

— Šiokią-tokią pirksiva karvutę; sunku senatvėje gyventi neturint pieno nei šlakelio.

—Tėveli, ką jus šnekate! O iš kur mes paimsime pinigų karvutei nupirkti? O kuo mes ją šersime?

—Per žiemą ant šiaudų pastovėsianti, o į pavasarį, ganevą pasamdysime. Kaslink pinigų, tai jau mano pasirupins galvelė, bet ir tu savo privalai duot, jeigu kartais man bent kiek pritruktų.

Begaliniu džiaugsmu apimta Magdė kuodaugiausiai puolėsi į skrynią, išėmė iš jos skarą su mazgais visuose jos galuose ir, drebančiomis rankomis berišdama mazgus, pradėjo bert jų vertybes tėvui ant delno, aiškinant jų pirmapradį paskirimą.

—Čia tėveli, dvi popierėlės batams pasiųti; čia penkiolika duonai nupirkt; čia penkinė pakrapinimui ir skaitytinoms mišioms, jeigu jums prisieitų numirt.

Tasai duktės rupesnis apie jo sielą senį negirdėtai nuramino, užtat slaptingai šypsodamas, tarė:

—Galvojai tu, Magdule, apie mane, galvojau aš apie tave...

Ryto metą, kai mergina, kaip paprastai, išėjo į dvarą uždarbiauti, liepė Baltrėnas pašaukt senį Tomą, turtingą ir godų ukininką ir pradėjo jam kaž-ką taip ir taip aiškinti... Tomas iškarto tik galvą purtė, rankomis užsikimšo ausis, tarsi apie Baltrėno pasiulymą net klausyt nenorėjo, bet paskiaus minkštėjo, minkštėjo, kol galų-gale apie piet, kuomet prisiminė, kad esąs alkanas ir kad turėsęs eit pietų, staiga į Baltrėno delną ženklan sutikimo stipriai sudavė. Pagalios, biznis pasirodė esąs neblogas. Baltrėnas davė "penkinę" tikrą čielą, "penkinę" už mažą kaimyninį mandagumą: už tai, kad Tomo telyčia pastovėsianti mėnesį laiko Baltrėno grįčioj, taip maž-daug, kaip ir butų nupirkta.

Pavakare pats Tomas ją atvedė ir grįčioje prie sienos pririšo, prie to dar išsiderėjo iš jos sau mėšlą ir tris dienas darbo vasaros metu.

Magdė džiaugdamosi iš kailio nėrėsi, nes reikia žinot, kaip tiktai atsimenant, jų vargingoj pirkelėj niekuomet jokio gyvulėlio nebuvo.

Tai iš dėkingumo tėvą už kojų kilnodavo, tai glostydavo karvutę, tai tyliai iš džiaugsmo pakampėj verkšlendavo. Ant nakties paklojo šalia jos glėbuką šiaudų, glausdavosi prie jos glamonėdavo, už kaklo apkabindavo, žaisdavo jos šiurkščiu uodegos galu, bet niekaip užmigt negalėdavo.

Apie pusiaunaktį šnabždėjo:

—Tėveli!

—Ką, Magdule, mano dukrele?

—Ar jaučiate, kaip nuo jos kvapsnis muša?

—Kokis kvapsnis?

Susopėjo jam žiauriai duktės džiaugsmas, kuris netrukus turėjo pasibaigt. Staiga atsikėlė, alkune į krosnį atsirėmė ir šiurkščiai ištarė:

—Tu man prie gyvulio širdimi neprisirišk, nes tai esą žemiškas daiktas, nykstantis... Ar supranti? Tuojaus eik miegot ir tiek!

Ant rytojaus kaime praplito žinia, kad senis šykštuolis Baltrėnas esą turįs ant pinigų sėdėt, nors paskutiniu varguoliu žmonių akyse rodosi, jeigu esą puikiausią telyčią nuo Tomo nupirkęs.

Netrukus po tam Mikas Dragulis apsiskaitė, kad nors senis ant pinigų ir negulėtų ir nors visa-kas ant anos telyčios pasibaigtų, tai visuomet esą geriau Baltrėnui del Magdulės nusilenkt, negu su patėviu amžinai kelt vaidus ir su saviškiais turėt visokių kivirčių.

Tokia telyčia po apsiveršiavimui, duosianti tris gorčius pieno, tai jau į dieną keli litai, į mėnesį kelias dešimtys, į metus... Magdė į miestą su pienu tol turėsianti vaikščiot, kol nenupirksią margų vasarojui pasėt ir kelių užuoganų bulvėms pasodint.

Bakužė, kurioje Baltrėnas sėdėjo, priklausė Magdės dėdei, kuris dieną iš dienos galėjęs sugrįžt iš Amerikos ir sugrįžęs pasakyt: "Eik, Adomai, jau zaras, jau ne tavo čia dvaras!—išsinešdinkite!" Tečiau galėjo ir nesugrįžt, o Dragulis buvo daugiaus linkęs prie to, kad jis negrįšiąs ir kad bakužė jam teksianti.

Idant kas kitas jam už akių neužbėgtų, tuojaus, kaip bematant, nubėgo į krautuvę nusipirkt vakso, išglancavojo batus net ligi pat ausų ir, pasiėmęs pas Judelį literį "karčiosios," skubino į Baltrėno grįtelę.

Magdė, kai tiktai kavalierių priemenioj pajuto, susigėdusi išdumė iš grįčios ir, varsnas nubėgusi, net dvare prie kumetbučio atsidurė.

Tuo tarpu Dragulis pradėjo gert už Baltrėno sveikatą, kuris tuom buvo labai patenkintas ir mandagiai atsakydamas, savo stikleli maukdavo į dugną. Bet kuomet butelyj tik padugnės beliko, o Dragulis nemandagiai ir užgaunančiai nukreipė kalbą kaslink Žalmargės, senis pašoko nuo krosnies, stikleliu rėžė į žemę ir iš piktumo drebėdamas, sušuko:

—Tai tu, šuns snuki, telyčiai tesigerini? tau telyčios reikia, ne mergos? Šalin iš mano stubos! von! von!

Jokių liudininkų nebuvo, bet senoji Gaidienė, netyčiomis eidama pro langą tatai girdėjusi ir tą nuotikį turėjusi kaime paleist, nes ant rytojaus iš Dragulio kuliant javus visi šaipėsi ir špigeliavo.

Tiktai Kazys, dvaro vežėjas, baikų nekrėtė, bet kažką galvoj rimtai svarstydavo: tokį reikalą, kokį vakar Dragulis pakirtęs ir jis esą pataikintų, tiktai jis busiąs išmintingesnis, apie telyčią nei žodelio neužsiminsiąs ir Magdę su jos kraičių tikrai pagausiąs. Įkirėjo jam nuolatiniai vaidai su dvaro šeimynstubės virėja, kuri druską vogusi ir kitokias šunybes dariusi, kurias jis gerai žinojęs. Jau norėjo nuo nieko nepriklausyti ir buti ponu ant savęs.

Užtat sulaukęs vakaro nušveitė batus, plaukus sviestu patepė, nuo Judelio, kaip ir Dragulis, literį valstybinės paėmė ir, pasitaisęs kepurę ant šono, nuėjo į Baltrėną. Magdė susigėdinusi ir šiuo kart pabėgo, bet dar toliau, neg vakar, nes vaikinas buvo jaunas ir labai gražus vyras, kaip sakoma, iš stuomens ir iš liemens, tatai dar didesnė buvusi priežastis susigėdint.

Žalmargė, kuriai Magdė šiaudų buvo užmiršusi pamest, mykdavo išalkusi, tai vėl šiurkščiuoju liežuviu garsiai laižydavo šonus arba retežiu barškindavo—bet Kazys, kuris vakarykštį nuotikį su Draguliu nuolatos mintyj turėdavo, nei galvos į tą pusę nekreipė, nusidavė negirdįs.

Išgėrė degtinę laimingai net ligi dugno. Kazys pasisakė delko atėjęs, o senis neva tai galvą kasydavo, neva susirupinęs koja ant kojos mindžikavo, galų-gale noriai ant jo prašymo sutiko. Šeštadienyj Magdulė su Kaziuku nuėjo į kunigą kleboną ir užsakus padavė, sekmadienyj pirmieji užsakai išėjo, gi už trijų savaičių vėliaus atsibuvo jungtuvės—vinčiavonė.

Tuo laiku kai vargoninink as Magdulei bažnyčioje Veni Creator giedojo, senis Tomas atėjo į Baltrėno grįčią telyčią atsiimt.

Senis, kuris del "nusišaldymo" ir kiaurų batų į bažnyčią nenuėjo, tuojaus išmetė užtvarą ir kopečias į priemenę, lovą atgalios savo vietoje pastatė, paskui atsigulė ant krosnies ir su kaž-kokiu gudriu džiaugsmu neramiai laukė sugrįžtant vaikų iš bažnyčios.

Vestuvių jokių buvo sutarta nekelt, tiktai pasitenkinta tuomi, kad Magdė, vaikščiojusi į dvarą uždarbiaut, buvo susitaupiusi kelioliką litų, taigi valandėlę-kitą galėjo karčiamoje užtrukti.

Pavakarėje, abu stipriai įsismaginę į grįčią atėjo, o Kazys, rankas prieš save atkišęs, nes grinčioj buvo tamsu, nors akį durtų—nematytum, buvo beeinas į aną kampą, kur manęs telyčią užčiuopti. Buvo benorįs gyvulėlį tinkamai apžiurėt, idant sužinojus, kas ir kaip.... Tečiau, kuomet aname kampe tiktai lovą ir saują šiaudų ant jos teapgraibė, staiga išsipagiriojo, tarsi jam butų kaž-kas kibirą vandens ant galvos išliejęs. Suprato, kad jis paliko apgautas.

—Ei, seni!—sušuko. O kur Žalmargė?

Baltrėnas, ligi tol ramiai ant krosnies begulįs, truputį pakilo, savo papročiu alkune pasirėmė ir su filozofišku ramumu atšovė:

—Keno buvo, tas ją sau paėmė.

Kaip sužeistas žvėris degąs piktumu metėsi jaunas vyras į senelį ir butų kasnors negirdėtao įvykę, jeigu Magdulė savo pečiais nebutų pridengusi tėvelį, jų tarpan įpuolusi.

Jaunasis nustvėrė ją už plaukų, trenkė į žemę, spardė, mušė, kol neapalpo. Paskui sudaužė jos skrynią ir, geresnių skarelių paėmęs, nutempė į smuklę ir ant degtinės išmainė.

Tokios scenos nuo to laiko dažnai pasikartodavo: visuomet, kiek kartų Kazys į grįčią įžengdavęs.

Magdė kartais tyliai kampe verkdavo, bet gerai įvertindama tėvelio sumanymą, niekuomet jam nesiskųsdavo ir viską kantriai nukęsdavo.

Tiktai vieną, vienintėlį kartą, persimainydama sekmadieny baltiniais, parodė senukui savo nuogus pečius, sakydama:

—Žiurėkite, tėveli! kaip tie guzai ir mėlynės ant manno kuno išaugo.

Senis išaiškino:

—Teisybė, kad nuo jų net pečiai marguoja—tarė—bet pati pagalvok, kad tave nė jokis ponas, nė šeimininkas tarnyboje, bet tikras vyras mušąs. Pagalvok, o pagalvojus nerugok.

—Aš taip sau, tėveli, nerugoju—meiliai atkirto — tiktai, kaipo į tėvą, kalbu.

Ir ištikro nerugojo ir nesiskundė. Kaip atjausdavo sopolius nuo anų guzų ir mėlynių, po visą kuną išsimėčiusių, taip atjausdavo permainą "geryn" savo padėties. Ir ištikrųjų dabar netiktai sau ir tėtušiui, bet ir savo vyrui buvo verčiama duoną uždirbt, bet užtat buvo "gaspadinė," ir paguodonė ir "unaras" visur paskui ją sekdavo. Niekas jau jai dabar jokių pastabų nedarydavęs, niekas neišdrįsdavęs pajuokt ar apdainuot; kiekvienas mandagiai, gražiai pasveikindavo; kiekvienas meiliai, gražiai atsiliepdavo į ją "jus," arba ir "Kazienė." Atjausdavo taipo-gi kuonopuikiausiai ir tai, kad jau esanti ištekėjusi, kad jau dabar nebutų reikalo kovot su pagundomis ir kad jos padėtis bent šiuo žvilgsniu žymiai jos akyse pagėrėjusi.

J. Naruševičius.

JUOKAI

Valiza:—Jau aš senai nerimstu šituose šaltuose kraštuose, aš užaugau Floridoj.

Skrybėlės indas: — Aš visai nenoriu su tavim į Floridą keliaut, aš žinau, kad man reiks ten supelėt.

—Kam-gi tu metei tą nedegtą briežuką, briežukas irgi pinigus kainuoja?

—Matai, taip yra: Aš niekad negaliu uždegt su pirmu briežuku, tai kam man jis degt—verčiau taip numetu.

Jis:—Tavo piršteliai balti, gražųs, kaip veidas mėnulio.

Ji:—Taip, bet truksta auksinio žiedo!

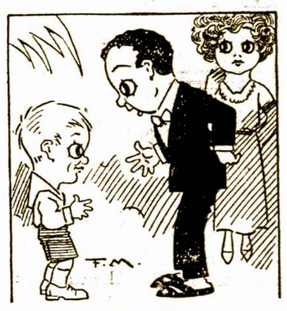

Matė bučiuojant

Jaunikis:—Jonuk, tu matei kaip aš seserį tavo pabučiavau, kiek tu norėsi, kad niekam nepasakyt?

Jonukas:— Penkiasdešimt centų už vieną bučkį, galėčia už pigiau, jeigu bučiuotum daugiau.

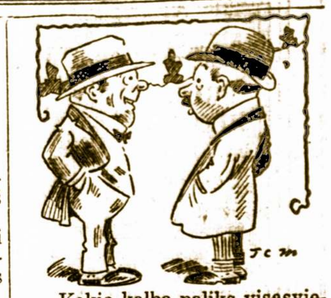

—Kokia kalba paliks visasvietine, kaip tu manai?

—Aš manau, kad toji kalba paliks visasvietinė, kuri kalba apie pinigus.

—Gal but!

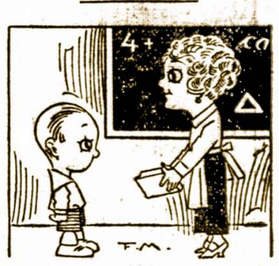

—Kazy, pasakyk tu man, kas atsitiktų, jeigu sulaužytum dešimt Dievo prisakymų?

—Tai liktų tik devyni, jeigu vienas sulužtų.

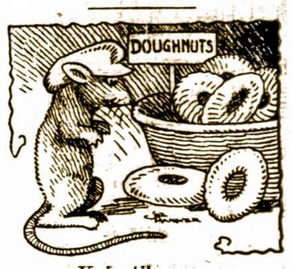

Kaip tik man

žiurkė, automobilistas:—Taiva, kaip tik aš ir suradau gumus del savo automobiliaus!

Turi geresnę vietą

—Kaip tu manai ar tas Muliorius imtų kandidaturą ant Suvienytų Valstijų prezidento?

—Nereiks jam imt, jis yra murininkų unijos prezidentu.

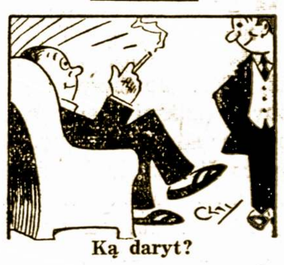

Ką daryt?

—Jeigu mergina imtų žuvaut apie tave, ką tu darytum?

—Aš užkabyčia jai silkę ant meškerės.

"Am. Lietuvic" Knygyne. galite gaut Visokių laiškams popierų

Neleiskite Pleiskanoms Sugadinti Jusų Gražumą

Atsargiai prižiurimi nagai, sveika veido išžiura ar naujausios mados aprėdalai nebus patėmyti, jeigu plaukai bus pilni pleiskanų. Nedaleiskite, kad tie įkyrųs balti parazitai gadintų jusų gražumą. Naudokite

Ruffles

kas vakaras per dešimt dienų ir pleiskanos tuojaus išnyks. Po to retkarčiais naudojant apsisaugosite nuo jų. Ruffles parduoda jusų vaistininkas po 65c bonką arba 75c tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service

MEDIKALĖ PRIEŽIURA MOKYKLOSE

Pasitaiko, kad kasyklose užgriuva daug darbininkų; netikėta ekspliozija apakina ir užkurtina daug žmonių; teatro lubos įlužta ir užmuša daugybę, ir tuojaus visi laikraščiai skelbia tas nelaimes ir žmonės įdomauja, nes tai nepaprasti atsitikimai. Vienok tos pačios apielinkės mokyklose daugiau vaikų užauga raišų protuose arba kunuose, turėdami nesveikas akis ir ausis, neg suimant visas nelaimes ir suskaitant visus nelaimingus atsitikimus. Ir tai yra delto, kad sunku žmones užinteresuot tuom dalyku.

Daugiau neg trečdalis vyrų išegzaminuotų buvo atrasti netinkamais kareiviavimui.Tas netinkamumas pa ėjo nuo nepriežiuros kudikystėje, kuomet visus trukumus butų galima pagerint ar panaikint.

Apskaitliuoja, kad šioje šalyje randasi apie dvidešimt penki milijonai mokyklos vaikų. Tame atsitikime, apie septyniolika milijonų iš jų negauna tinkamos priežiuros sveikatos žvilgsniu, kuomet mokyklą lanko. Vaikai yra reikalaujami įstatymu priverstinai mokyklas lankyt beveik visose valstybėse, bet tik biskį daugiau neg pusė tų valstybių teturi medikalės priežiuros įstatymus, ir tie įstatymai veikia tik miestuose ir parinktuose distriktuose.

Jungtinių Valstybių Viešos Sveikatos Biuras, buvo ilgą laiką užimtas tyrinėdamas vaikų fizinę padėtį įvairiose šios šalies dalyse.

Prieš duosiant pagelbą vaikams, reikia žinot ar jiems ta pagelba tikrai reikalinga. Daug vaikų parodo reikalingumą iš pirmo peržiurėjimo, bet dauguma kitų, kuriems reikalas yra didesnis, neparodo jokių ligos ženklų ant pirmo peržiurėjimo tol kol pasidaro pervėlu sulaikyt pasekmes.

Dauguma tėvų ir motinų nori, kad jų vaikams mokyklose sektusi. Jie nori kad jie kitus viršytų moksle, ir kad gautų kuogeriausį mokslą. Tam tikslui reikalaujamas sveikas protas sveika me kune. Vaikas turi buti fiziniai sveikas, kad galėtų priprasti prie atmainos nuo namų į mokyklos kambarį. Nes mokyklos kambaryje pątėmijami visi tie trukumai, kurie pirmiau nebuvo matomi.

Vaikas geroje sveikatoje gali greitai mokykloje progresuot, bet vaikas budamas prastoj sveikatoje, netik kad negalės progreso daryt, bet gali but nukeltas žemesnėn kleson. Toks vaikas gali labai moksle nusimint. Tai yra viena iš priežasčių, kodel vaikai daugumoje atsitikimų apleidžia mokyklas labai anksti. Tėvai kartais nesupranta priežasties kodel jų vaikai negali išmokt arba progresuot greičiau, ir nežino kad jų vaikai fiziniai nėra tinkami. Tėvų ir motinų priedermė yra sužinot kiek tik galima, apie jų vaikų sveikatą. Kad tai padarius, reikia reikalaut, kad visi vaikai mokyklose gautų medikalį išegzaminavimą, kad visi fiziniai trukumai butų pataisyti. Jei toje mokykloje, kurią tavo vaikai lanko, nėra daromas medikalis išegzaminavimas, reikia savo vaikus vest pas savo gydytoją.

Reikia atmint, kad maži trukumai gali tapt dideliais trukumais vaikui pradėjus mokyklą lankyt. Jei tie trukumai nebus tuojaus panaikinti arba pagerinti gali privest prie netekimo ambicijos ir iniciatyvos, ir vaikas gali užaugt negalėdamas pats savęs užlaikyt ir tų, kurie jam priderėtų užlaikyt.

Paprasčiausis mokyklos amžiaus vaikų trukumas, tai blogas matymas. Kareivis sugryžęs iš Pasaulio Karo, budamas geroje sveikatoje, bet negalėdamas matyt yra visų apgailestaujamas. Apsunkintas visam amžiui jis turės ieškot tokio užsiėmimo, kuris nereikalauja akis vartot. Vienok yra daug vaikų ir mergaičių, kurie tampa aklais kasmet Jungtinėse Valstijose vientik del neprižiurėjimo ir nepaisymo.

Trakoma yra kroninė akių liga, kuri priveda prie aklumo jei nėra gydoma tinkamai, ir ši liga pradeda labai išsiplėtot Amerikos mokyklose. Jei mokykloje nėra medikalės priežiuros, negali but tikras, kad tavo sunus ar mergaitė, tavo sesuo ar brolis, sėdi arti vaiko, kuris turi trakomą, ir nuo kurio ta liga kitiems prilipt gal.

Gana didelis vaikų skaičius musų mokyklose tur prastas akis ar kokią nors akių ligą. Daugumoje atsitikimų nepriežiura gali privest prie aklumo užaugus ,o kituose atsitikimuose vaikas negali laikyt su kitais moksle vien tik kad negali gerai matyt. Kiekvienas vaikas turi but nors sykį į metus gerai išegzaminuojamas, kad išvengus ligų, kurios apsunkina kaip protines taip ir fizines pajėgas.

Prastos akys sulaikys tavo vaiką moksle, ir jei tuojaus nebus prižiurimos, akys gali but amžinai sugadintos.

Geros ausys, taip-pat kaip geros akys, taip-pat reikalingos vaikui, kuris nori greitai irtis mokslo bangose. Medikalis išegzaminavimas parodys ausų padėtį, ir tinkamas gydymas gali visus trukumus panaikint.

Medikalė mokykloje priežiura atranda nesveikus adenoidus ir tonsilius. Dažnai, vaiko progresas mokykloje pagerinamas, kuomet jo tonsilai esti išimami. Taip pat daug atydos kreipiama į dantis.

Ar nori, kad tavo vaikai ir tavo kaimynų vaikai užaugtų į tvirtus vyrus ir moteris? Ar nori pagelbėt prie padidinimo žmonių fizinių ir protinių veikimo pajėgų, tuom pagerinant ekonominę padėtį? Jei taip, tai stengkitės, kad sveikatos biuras rupintusi medikale mokyklose priežiura. Kiekvienas vaikas turi teisę prie sveikatos ir prie tos sveikatos apsaugojimą.

MOKSLO REIKALINGUMAS DEMOKRATIJOJ

Beveik nerasi žymesnio žmogaus ar publicisto Amerikoj, kuris nebutų perstatęs mokslo reikalą valstybėje. "Geru jaunimo auklėjimu rupinasi visi žymųs vyrai visuose amžiuose, nes mokslas, tai geriausis pamatas privačių šeimynų ir visuomenės gyvenimui" yra pasakęs Benjamin Franklin. Thomas Jefferson, demokratų partijos tėvas ir Virginijos universiteto tėvas, pasakė: "Generalio švietimo systema, kuri pasieks visus musų piliečius nuo turtingiausių iki biedniausių, kaip buvo pirmiausia, taip bus paskiausia visos visuomenės reikalas, kuriuo aš demėsiuos," Jurgis Washingtonas, musų pirmas prezidentas ir respublikos tėvas, pasakė: "Ugdyt įstaigą pirmiausios svarbos plėtimui generalio švietimo,"

Sulyg paprastųjų (common) tiesų, auklėt vaikus tai buvo tėvų pareiga, bet nebuvo jokios prievartos leist vaikus į bile mokyklą. Kitaip sakant, vaikas neturėjo mokyklos tiesų, kurias butų buvę įstatymais priversti pildyt. Bet laikui bėgant, o ypatingai respublikai augant, iškilo naujas klausimas. Nepriverstina mokyklos systema užleido kelią priverstinai mokyklai ir dabar reikalavimas lankyt mokyklą yra universalis angliškai kalbančiųjų žmonių tarpe.

Priverstinoji sistema ilgai truko Jungtinėse Valstijose, bet 1918 metais, kuomet Mississippi pravedė šiuo reikalu įstatymą, sistema patapo visuotina šioje šalyje. Dabar visos valstybės reikalauja, kad visi vaikai tam tikrą laiką lankytų mokyklas ir yra tendencijos priverst, kad vaikai nuo 7 iki 16 metų amžiaus lankytų pilną laiką, kol neužbaigs pradinės mokyklos.

Priverstinas auklėjimas

Priverstinas auklėjimas turi du pamatiniu tikslu; pirma užtikrint išauginimą gerausių piliečių ir antrą — priverst pildyt vaikų auklėjimo teises. Pirmasis iš tų dviejų pamatų demokratybėj yra aiškus. Paskutinis tikslas yra beveik svarbesnis negu pirmas, nes vaikai turi teisę prie geriausių progų gyvenime.

Priverstinas auklėjimas yra labai svarbus, nes pati demokratybė priklauso nuo mokyklų. Nėra kilnesnio darbo demokratybei, kaip šviesti žmones.

******

SIŲSKITE PINIGUS LIETUVON

per

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURĄ.

******

BIJUNĖLIS

KOMEDIJA—DRAMA

Parašė V. Nagornoski

Klimas
(Ieškodamas popieros, į Bijuną)

Tavo darbštumas del labo tėvynės
Yra pagirtas, ir aš paremiu
Tą jusų raštą, kurį manėt siųsti
Valdžiai... Aš taip-gi esmu lietuviu!
(Pasirašo ant popieros)

Balsai
Lai gyvuoja Klimas

Bijunas ir visi
Tegul gyvuoja nauja Lietuva!

(Lenkai traukiasi nuo scenos. Lietuviai grupuojasi į eiles ir po vadovyste Kiervazo dainuoja)

Kelkis nauja Lietuva,
Vaikai tavęs šaukia.
Kelkis nauja Lietuva,
Garbė tavęs laukia.
(Paskutines dvi eili du kartu)

Tavo sunųs, dukterįs
Iškovos liuosybę,
Lenkus, rusus išvarys
Ir suteiks ramybę.
(Paskutines dvi eili du kartu)

Kaip pakelsim vėliavą
Meilės ir vienybės,
Užgims nauja Lietuva
Laimės ir lygybės.
(Paskutines dvi eili du kartu)

ATIDENGIMAS II.

Šventorius, taip pat kaip pirmam veiksme.

Scena IV.

Adelė ir Katriutė.

Vai, tu Katriute, tik ramini mane.
Vargu del manęs tiek laimės yra.
Nors yra viltis, nes mama Bijunui
Yr prielankesnė negu kitados.

Katriutė
O, nemanyki, miela Adelyte,
Kad pataikauju, kad vien raminu.
Aš tavo laime džiaugiuosi ir todel
Noriu dalintis gera lukestim.

Adelė
Tikiū! Tikiu tau.

Katriutė
Kad ir netikėtum
Vistiek aš busiu gera pranaše.
Ponia Klimienė kas kart sveikyn eina,
Taigi jums laimė artinas tikrai.
Busit laimingi.

Adelė
O! kad tas įvyktų;
Kad greičiau mama pasveiktų ir man
Suteiktų valią pavesti dabonę
Likimo mano vyrui mylimam.

Scena V

Tie patįs, Vladas ir Feliksas.

Feliksas
(Pasikloniodamas)
Mano guodonė panelei.

Vladas
Man laimę
Suteikia šitas pasimatymas,
Kurio kantriausiai rodos laukiau amžį...

Adelė
Bet kurs, man rodos, tuojaus pasibaigs.

Feliksas
(Užstodamas jai kelią)
Pasibaigs?....

Vladas
(Taipgi užstodamas kelią)
Kodel?.....

Katriutė
Todel, kad mums tamstų
Draugija suvis nėra geistina.

Vladas
Juokingas upas panelei pritinka.

Feliksas
Kada kitokią mintį užslepia.

Katriutė
Jus save vyliojat.

Vladas
Nenoriu tikėt,
Kad koksai bernas butų geidžiamu
Panelei draugu.

Feliksas
Ne-jau koks prasčiokas
Su miestelėnais butų lygybėj?

Adelė
Jei mandagumu ir pasielgimu
Puikiau prasčiokas pasirodė, tad
Apie lygybę veltui yr kalbėti,
Nes jis už tamstas kiltesniu yra.

Scena VI

Tie patįs ir Kiervazas

Vladas
Gal dar panelė patars mandagumo
Pas vargonininką mums pasimokint?

Kiervazas
Prie Bijunėlio peraukštai jums siekti.
Pasikakint but man panašiais.
Stengkitės imt paveizdą nuo manęs;
O, gal sulauksit tapt žmonimis.

Feliksas
Žengt kamo pėdoms?
(Į Vladą susimaišęs)

Vladas
(Lyg sau, merginos juokiasi)
Mokintis pas berną?

Kiervazas
Nėr jokios gėdos semt pažintį
Kad ir pas berną, by tik apsišviesti,
Apsitašyti ir tapt mandagiais.
Valio, merginos!
(Kreipdamas prie merginų)

Katriutė
Valio!

Adelė
Sveiks, drauge!

Kiervazas
Atleiskit, kad vėliau sveikinu.
Mat miestelėnus negali apleisti;
Jų apšvietimu reikia rupintis.

Adelė
(Gudriai šypsodamosi)
Ir nuolat aiškint doros priederystes.

Katriutė
(Pamėgdžioja Adelę)
Ir žmoniškesnį budą.

Vladas
Ar-gi mus
Panelė skaitai žemiau net už šitą
Neapšviestuną, tvarto įnamį?

Adelė
(Biskį užpykus)
Tamstos užstojot mums kelią bažnyčion.

Vladas
Mes labai geidėm pasimatymo.

Adelė
Kad prieš mus šmeižt gero žmogaus vardą
Ir pasielgt tikrai gatviškai.

Vladas
Ar vargoninko garbė tokia brangi,
Kad už ją stoja gražiausia....

Adelė
(Smarkiai, užpykus)
Jis pats
Apščiai pajiegia apgint savo garbę.

Feliksas
Kad ją turėtų.

Kiervazas
Jį gerbiam labiau,
Negu jus, todel kad jis kiltaširdis,
Neištautėjęs koksai puslenkis.

Scena VII

Tie patįs, Bijunas, Raulas, ir kiti kaimiečiai.

(Daugiau bus)

VIETOS ŽINIOS

Bendras Worcesterio Lietuvių aštuonių metų Lietuvos Nepriklausomybės Apvaikščiojimas įvyks vasario 16 d., Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 41 Providence St. 7 val. vakare.

Kalbės miesto majoras, kun. Vasys, kun. Čaplikas, adv. Milleris ir p. A. Tulys, buvęs "Sandaros red.

Muzikalę programos dalį išpildys abiejų parapijų chorai ir "Aušrelės" choras. Kiekvieno lietuvio pareiga ateit ir apvaikščiot taip brangią lietuviams šventę. Įžanga 25 centai.

Pelnas likęs nuo įžangos, skiriamas lietuvių suvargusioms šeimynoms bei našlaičiams, Worcestery. Visus kviečia ateit.

A. L. R. K. Federacija ir
W. L. Draugijų Taryba,
Už valdybą — **A. J. Gotautas,**
Spaudos komisijos narys.

Šv. Kazimiero D-jos susirinkimas įvyks vasario 15 d. Visi nariai kviečiami ateit.

Aušrelė rengia pirmą whist party šeštadieny, vasario 13 d., savam kambary, 33 Millbury st. Dovanos bus teikiamos geriausiem ir prasčiausiem kazirninkam. Bus ir taip įvairių pamarginimų, pasilinksminimų tiems, kurie nekazyriuoja. Orkestra griežš smagius šokius, pasibaigus kazyriavimui, galėsit pasišokt prieš gavėnią.

Aušros Vartų parapijos koncertas sekmadieny, vasario 14, turės labai įdomų programą. Choras dainuos naujas dainas, bus solistų, duetų, trio, ir kvartetų. Vienas gražiausių dalykų bus "Atsisveikinimas su Tėvyne," kuri išpildys parinktas trio ir choras. Koncertas bus Alhambra svetainėj, K. of C. name, Elm st., 8 val. vakare. **Rep.**

Pašovė policijantą. Apsimaskavęs vagis, įėjęs į Chase budinką, pereitą ketvirtadienį, dienos laiku apvogė keturius vyrus, ir, bėgdamas lauk, pašovė policijantą O'Rourke. Vagis pabėgo ir ikišiol dar nesurastas. O'Rourke pasveiksiąs.

Prasidėjo Troy teismas. Šiomis dienomis prasidėjo teismas banditų John Troy ir Dennis J. Britt, kurie pereitą rudenį gazdino Worcesterio ir apielinkės gyventojus. Liudininkai yra tardomi dabar. Troy turi Bostono garsų advokata Scharton su pagelbininkais, o Britt advokatas George F. Foley, worcesterietis.

Amerikos Lietuvio pirmas koncertas rengiamas ant kovo 14 d., 7:30 vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St. Dalyvaus vietiniai solistai, muzikantai, artistai, ir kiti iš svetur. Tai bus pirmutinis vietinio laikraščio koncertas, ir bus vienas iš turtingiausių dalyvaujančiomis spėkomis. Bilietus dabar galit gaut Am. Lietuvio ofise.

Norėjo but detektivu. Pas Joną Adamkaitį,areštuota už girtuma, atrasta "Private Detective" sagtis. Adamkaitis netik nebuvo detektivu, bet buvo paliuosuotas nesenai iš pataisos namų. Teismas jį ten vėl sugrąžino, nedavė sekt "detektivo" karjeros.

Vaikas pašovė vaiką. Leo Fayard, 12 m., budamas tėvo krautuvėj, 48 E. Worcester St., pašovė Antonio Georgano, kuris norėjęs atimt saldaines iš jo broliuko. Leo tėvas nebus traukiamas atsakomybėn, nes nežino iš kur vaikas gavo šautuvą. Antonio guli ligoninėj su peršauta koja, bet sveiksta.

Mitchell kalbės Worcestery. "Ponas" William Mitchell, buvęs oficieriu Suv. Valstijų kariuomenėj, sukėlęs skandalus valdžioj del netvarkingo šalies apsaugos sutvarkymo, kalbės Worcesteryje sekmadieny, vasario 14, vakare, Mechanics svetainėj. Jį kviečia karo veteranų draugija.

S.L.A. 57 kuopa turės maskaradų šokius ant 29 Endicott st., šią subatą, 13 d. vasario. Trys dovanos yra paskirtos už gražiausius kostiumus. Kviečiame visus atsilankyt ir pasilinksmint. **Korespondentė**

"Meilė visų ligų gydytoja" bus suvaidinta nedėlioj, 14 vasario, 3 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott gatvės. Po perstatymui, Aido choras išpildys muzikališką programo dalį. Kviečia visus Rengėjai

---

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DR-JA

North Manchester, Conn. rengia puikų balių 13 vasario (Feb.), prasidės 7:30 vakare ant Ugniagesių Svetainės, kampas Hillard & Main St., N. Manchester, Conn. Kam arčiau, verta šito baliaus nepraleist, bet pasinaudot prieš užgavėnes, bus puiki muzika ir gardžių užkandžių ir bus su kuom pašokt, visos merginos žada pribut ant šio baliaus.

PARSIDUODA

PARSIDUODA čestnut malkos $9 už kordą; supiaustytos—$11. Galite pirkt pas **J. Dovidonį, 253 Millbury St.,** Telephone Park 494, Worcester, Mass.

PARSIDUODA namas netoli Green st.—dvi stubos 7 šeimynom, ir krautuvė. Kaina $9800, įmokėt $2,500.
W. LAUDINSKAS,
46 Lafayette st. Worcesteryj.

Ant maino. Gražus štoras, biznis gera, norima išmainyt ant gyvenamo namo arba parduot.

L. J. Paulauskas,
14 Vernon St., Worcesteryje
(p. Paltanavičiaus name)

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų, Nugaros skaudejima, Šalti, Rankų, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria suliš naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Moteris Gydytoja
Dr. Bernice G. Lučunaitė

atidaro ofisą Wackell budinke,

4 LAFAYETTE STREET, WORCESTER, MASS.

Valandos: 1:30 iki 7:30 vakaro.

Kenčiantieji nuo užsisenėjusių ligų, negalinti išsigydyt, tikrai gaus pasekmes po jos priežiura. KREIPIA SPECIALĘ DOMĘ Į MOTERŲ LIGAS.

OPERŲ ARIJOS

Naujos operų arijos, lietuvių kalboje, gražiose laidose, su Lietuvos Operos artistų paveikslais.

Mefistofelio Serenada, iš Fausto - - - - - - - - - - .75
Margaritos Deimantų Daina, iš Fausto - - - - - - - .75
Kavatina, iš Fausto - - - - - - - - - - - - - - - - .75
Sibelio Gėlių Arija, iš Fausto (altui) - - - - - - - .75
Mefisto—Aukso Štabas - - - - - - - - - - - - - - - .75
Valentino Malda, iš Fausto - - - - - - - - - - - - - .75
Figaro Kavatina, iš Sevilijos Kirpėjo - - - - - - - $1.00

Gražios, žavėjančios dainos, ypač tinkamos lietuvių koncertiniam programui. Reikalaukit dabar.

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

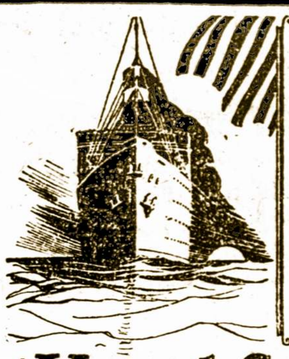

„Plauk po Amerikos Veliavą"
Nupiginta ten ir atgal kelione į
LIETUVĄ
tik $203.00 ir brangiau per Bremen ar Cherbourg

PATOGIĄ, greitą kelionę vienu iš puikiausių pasaulyjaivų, ruiminga kambarį, erdvų denį pasivaikščiojimui ir aiškiai gero maisto—tą viską jus gausite, kada važiuojate bile laivu United States Lines, jūsų laivu, priklausančiu laivynui Dėdės Samo.

Apsimoka visados gauti pilnų informacijų apie išplaukimus milžino gražuolio Leviathan—didžiausio pasaulyje laivo taipgi kitų U. S. Lines laivų. Paklauskite vietos agento apie pigias laivakortes, arba rašykite pas

United States Lines
75 State St., Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

EXKURSIJA Į LIETUVA

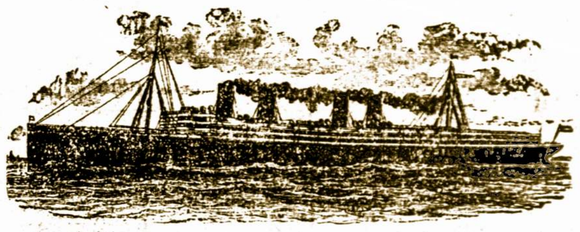

Mes Rengiame Keturias Dideles Ekskursijas Į Lietuvą, Šį Pavasarį

PIRMA DIDELĖ EKSKURSIJA iškeliaus kovo mėnesyje, susidedanti iš tokių žmonių, kurie keliauja į Lietuvą ir mano ten apsigyvent. Todel iš anksto pavasario pargrįžus geriau apsirupins apie savo ukį ir prisirengs del jos įdirbimo pavasario sezonui prašvitus.

ANTRA EKSKURSIJA keliaus gegužės mėnesyje. Žmonės norėdami išgirst gegutės kukavimą apie gegužės bei vidurį birželio, turi but Lietuvoje.

TREČIA EKSKURSIJA bus birželio mėnesyje. Labai puikus oras keliaut jurėmis.

KETVITRA EKSKURSIJA bus liepos mėnesy. Vasaros sezone labai malonu keliaut ir pasilsėt nuo darbų.

EKSKURSIJA—reiškia didelis burys žmonių, keliaujančių kartu, gauna priežiurą ir linksmiau yra visiems kartu keliaut.

KAS MANOTE šį metą aplankyt Lietuvą, rašykite pas mus. Daugelis lietuvių žada leist savo žmonas sveikatai atgaut, kiti su visa šeimyna rengiasi keliaut.

KVIEČIAME laivakortes pirkt pas mus ir duot mums visą kelionę jums surengt. Rašykit pas mus ir pasakykit kada manot važiuot, kokį mėnesį? Kur manai važiuot? Taip kad susidarys burys žmonių vienu keliu norinčių važiuot — jų kelionė bus taip sutaisyta.

GAUSI VISAS INFORMACIJAS ko tik kelionėje reikia: kaip nuvažiuot, kaip sugrįžt ir kaip turėt geri laikai kelionėje.

M. PALTANAVIČIA
14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai pardavėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Išdirbėjai ir pardavėjai saldainių, saldumynų, gražių skrynelių, vaisių, sirupų - orangeade.

GARSŲS CROWN QUALITY LEDAI.

21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204.

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass.
(Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią)
Tel. Park 8608
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet
6 iki 8 vakare

Naujas Lietuvis Graborius
JUOZAS J. DIRSA

Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jusų draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Taipgi teikiu patarnavimą automobilių krikštynoms, vestuvėms, ir tt.

13 Ellsworth Street.
Tel. Cedar 4953.

$107
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
3-čia klesa
BALTIJOS AMERIKOS LINIJA
6 Kovo—18 Gegužės—17 Liepos
Tiesus Kelias
iš porto į portą
Užsisakykit vietas šių išplaukimų
$181 Abi Pusi
Trečia turistinė klesa (buvusi antra klesa), tiktai $10 virš kainos paprastos 3-čios klesos vienpus, $15 abipus.
Jeigu norit važiuot
Į LIETUVĄ
pasiteiraukit ir važiuokit
Baltijos Amerikos Linija
Sekantis išplaukimas laivų:
"Lituania" 16-tą dieną Kovo
"Estonia" 6-tą d. Balandžio
Žiniom kreipkitės į vietos agentus, ar stačiai į kompaniją:
9 Broadway New York.

DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS.

Nedėvėk diržo—išvengk pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo parišimo diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nė sprendžinų. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas — lengva pridėt—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasiųsdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų, tik parašyk mums.

Plapao Laporatories,
3057 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.
NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

SADICK
HARDWARE AND PAINT CO.
64-72 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.
EST. 1913

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.
Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

PRANEŠIMAS

Naujas muzikalis veikalas

A. Vanagaitis tik ką parašė muziką veikalui "Alenutei." Apart telpančių knygelėj dainelių yra pridėta dar trįs dainos, kas sudaro labai gražų muzikalį veikalą. Muzika graži ir lengvai išpildoma. Tad kurie norėsite lošt "Alenutę" su muzika, kreipkitės prie veikalo autoriaus:

J. STEPONAITIS,
312 Broadway, So. Boston,
arba į
"Amerikos Liet." redakciją.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

Tel. Park 2470
Res. Cedar 10045—J.
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.
390 Main St., Room 931—932
Worcester, Mass.

A. R. BLAKELEY
griežia armoniku šokiams ir įvairiems pasilinksminimams. Parašykite atvirutę, ir jis ateis.

84 NORFOLK STREET,
Worcester, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI

1) SIMAVIČIUS, Pranas, paeinąs iš Pabiržės valsč., Biržų-Pasvalio apskr., Amerikon atvykęs prieš pasaulinį karą.

2) BRAŽICKIS, Simas, gyvenęs New Yorke, Chicagoje ir Newark, N. J., po šiuo antrašu: 303—15th avenue, Newark, N.J.

3) BARTKUS, Antanas, iki 1917 metų gyvenęs St. Louis, Mo.

Ieškomieji arba kas apie juos žinantis, prašome atsiliept šiuo antrašu:

LITHUANIAN CONSULATE,
38 Park Row,
New York, N. Y.

Insurance agentas. Apdraudžiu nuo ugnies namus, forničius, biznius ir automobilius.

L. J. Paulauskas,
14 Vernon St., Worcesteryje,
(p. Paltanavičiaus name)

Rapolas V. Juška
Piano ir Balso Mokytojas
Studio 506—120 Front St.
Gyv.: 28 Gediminas St.
Tel. Cedar 7702 M.
Pan. — Seredomis ir Subatomis nuo 10 ryto iki 9 vakare.

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street

Turtas — $22,500,000

Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekviene mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 8 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Niekas neali buti palyginama, kaip ištrynimas su geruoju, senuoju
Pain-Expelleriu
Kai tik pastebit apsireiškimą šalčio, tuojaus naudokit tį gersų naminį pagelbininką, kad išvengus tolimesnių komplikacijų.
35c ir 75c vaistinėse. Tėmykit, kad butų Inkaro vaizbaženklis ant pakelio.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Teatras su Muzikališku Programu.

Statoma scenoje juokingiausia ir įdomiausia trijų aktų komedija

"MEILĖ VISŲ LIGŲ GYDYTOJA"

Suvaidins Aido Choras

Nedėlioje, 14 dieną Vasario (Feb.), 1926 m.

Prasidės 3 valandą po pietų.

Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott gatvės,
Worcester, Mass. ĮŽANGA 35—50c. Kviečia visus Aido Choras.

VALGIŲ GAMINIMAS

Vienatinė lietuvių kalboj tokia knyga. Joje rasit visokių receptų, pamokų, patarimų, kaip virt valgius, kept duoną, pyragus, daryt alų, vyną, virt prezervus, kept paukštieną, sutaisyt stalą, patarimai namų ruošoj, ir tt., ir tt. Viso yra arti 400 receptų, patarimų, ir tt. Sulyginant su jos verte, kaina labai pigi—apdaryta $1.50, neapdaryta $1.25. Reikalaukite tuojaus.

AMERIKOS LIETUVIS,
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.